

Kommuneindeksen 2024

4204
Kristiansand

AGENDA
KAUPANG

Hva er god styring av kommuner og hva kan vi lære av de beste?

Kommuneindeksen sammenligner kommunenes resultater de tre siste årene. Hypotesen er at kommunene med de beste resultatene er de kommunene som er best styrt. De har kanskje noe interessant å lære bort.

Kommuneindeksen legger vekt på kommunens rolle som tjenesteprodusent. 90% av utgiftene går til svært lovstyrte oppgaver som produsent av velferdstjenester.

Kommunene må klare å levere gode tjenester i tilstrekkelig omfang uten å miste kontrollen over økonomien. Vi sammenligner derfor tjenestekvalitet, kostnadsnivå og finanser.

Kostnader, kvalitet og finanser teller likt i

Kommuneindeksen. Kostnader og kvalitet teller likt i indeks for effektivitet. Alle kommuner teller likt. Indeksen for hver indikator er avstanden fra kommunegjennomsnittet, målt i standardavvik.

Kommuneindeksen 2024

- ▶ Data fra SSB/Kostra 2023 per 15. mars og andre databaser (FHI, H-dir, U-dir, BUF-dir, DSB, GSI).
- ▶ **Kostnader:** Behovskorrigerede netto driftsutgifter 2021-23
- ▶ Mangler regnskap for 11 kommuner
- ▶ VAR og næring er ikke med
- ▶ Uten arbeidsgiveravgift (AGA)
- ▶ **Kvalitet:** 84 indikatorer for kvalitet i de 13 viktigste sektorene
- ▶ Kvalitetsindeksen: legger vekt på resultat kvalitet (utbytte for brukerne)
- ▶ Noen indikatorer for 2023 er erstattet med data fra 2022. 2023-data fra Helsedirektoratet kommer i august).
- ▶ **Finans:** Tre indikatorer: netto driftsresultat, netto lånegjeld og disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter.

Oppsummering av funnene i Kommuneindeksen

Hvilke kommuner får mest og best velferd ut av hver krone?

- Liten/ingen sammenheng mellom kommunestørrelse og kvalitet
- Liten/ingen sammenheng mellom kostnader og kvalitet
- Liten sammenheng mellom inntektsnivå og finanser
- En viss sammenheng mellom sentralitet og god styring
- Flertallet av kommunene med god styring i år hadde det også i fjor

Hva er god styring av kommuner og hva kan vi lære av de beste?

- Fokus på effektiv drift og kunsten å levere tjenester med god kvalitet med lave kostnader
- God ledelse og hardt arbeid er nødvendig for å skape gode resultater i kommunene. Det er ikke nok med mye penger eller flaks.

Agenda Kaupang håper kommuneindeksen for enkeltkommuner kan være til nytte for kommuneledere som vil forbedre resultatene.

- Hva gjør kommunen for å levere bedre kvalitet? Hvordan vri tjenesten til mer tidlig innsats?
- Hvordan rekruttere tilstrekkelig kompetanse framover?
- Hvordan sikre en helhetlig boligutvikling som gjør de eldste innbyggerne mer selvhjulpne?

Kvalitetsindeksen- topp 25

Utvikling siste tre år

Region	Gjennomsnitt på Indeks kvalitet	Rang kvalitet	rang kvalitet i fjor	rang kvalitet i forfjor
4222 Bykle	0,63	1	1	1
4650 Gloppen	0,47	2	2	2
3040 Nesbyen	0,44	3	16	5
4629 Modalen	0,42	4	6	41
3434 Lom	0,37	5	25	12
4224 Åseral	0,34	6	10	24
3822 Nissedal	0,31	7	5	66
3039 Flå	0,30	8	99	15
4648 Bremanger	0,29	9	57	62
3439 Ringebu	0,28	10	14	26
4619 Eidfjord	0,28	11	163	306
4644 Luster	0,28	12	9	7
4227 Kvinesdal	0,27	13	4	36
1133 Hjelmeland	0,27	14	19	9
3425 Engerdal	0,27	15	72	103
1121 Time	0,26	16	22	49
4642 Lærdal	0,25	17	30	114
4643 Årdal	0,24	18	12	11
3045 Sigdal	0,24	19	27	73
1532 Giske	0,24	20	52	97
5033 Tydal	0,23	21	40	240
3413 Stange	0,23	22	35	31
1135 Sauda	0,23	23	13	68
3006 Kongsberg	0,23	24	18	42
3016 Rakkestad	0,23	25	78	118

- ▶ Både store og små kommuner på listen
- ▶ Både rike og fattige kommuner på listen
- ▶ Ingen kommuner har god kvalitet i alle tjenester. Alle kan bli bedre
- ▶ Ingen kommuner har dårlig kvalitet i alle tjenester
- ▶ Større variasjon i kvalitet i små kommuner. Manglende rapportering på en indikator gis indeks 0 (=gjennomsnitt)

Kostnadsindeksen - topp 25

Kommune	Indeks kostnad	Rang kostnad ▲	Rang kostnad i fjor	Rang kostnad i forfjor
3036 Nannestad	1,41	1	1	4
3028 Enebakk	1,28	2	5	10
1120 Klepp	1,27	3	6	5
3029 Lørenskog	1,25	4	12	27
1119 Hå	1,19	5	4	2
3023 Nesodden	1,17	6	16	31
3027 Rælingen	1,16	7	18	14
3017 Råde	1,14	8	3	68
3034 Nes	1,13	9	10	6
4204 Kristiansand	1,13	10	45	33
5028 Melhus	1,12	11	63	24
3801 Horten	1,12	12	37	28
3018 Våler (Viken)	1,12	13	42	7
3030 Lillestrøm	1,10	14	15	42
3020 Nordre Follo	1,09	15	24	49
3805 Larvik	1,08	16	9	15
1121 Time	1,07	17	22	18
3053 Jevnaker	1,07	18	17	19
3804 Sandefjord	1,06	19	34	17
1531 Sula	1,05	20	11	13
3019 Vestby	1,04	21	20	12
3442 Østre Toten	1,03	22	32	39
3022 Frogn	1,02	23	64	46
3021 Ås	1,02	24	28	32
3026 Aurskog-Høland	1,02	25	13	11

- ▶ Store forskjeller mellom de beste og gjennomsnittet
- ▶ Mange middels store kommuner
- ▶ Mange vekstkommuner rundt de store byene
- ▶ Ingen stordriftsfordeler over 20.000 innbyggere?

Mest effektiv = kvalitet og kostnader, topp 25

Region	Indeks effektivitet	Rang effektivitet	Rang effektivitet i fjor	Rang effektivitet i forfjor
3029 Lørenskog	0,70	1	4	18
1121 Time	0,67	2	3	10
3036 Nannestad	0,64	3	2	7
3801 Horten	0,64	4	17	9
1120 Klepp	0,63	5	16	4
3027 Rælingen	0,63	6	7	5
3020 Nordre Follo	0,63	7	10	29
4204 Kristiansand	0,63	8	40	30
1532 Giske	0,62	9	24	16
3804 Sandefjord	0,60	10	22	8
3805 Larvik	0,59	11	6	6
1119 Hå	0,59	12	8	3
3023 Nesodden	0,59	13	31	45
3442 Østre Toten	0,59	14	13	24
3028 Enebakk	0,58	15	23	44
3413 Stange	0,58	16	32	39
1516 Ulstein	0,57	17	14	41
1108 Sandnes	0,56	18	12	25
5028 Melhus	0,56	19	72	27
3021 Ås	0,56	20	30	12
3030 Lillestrøm	0,55	21	28	49
3053 Jevnaker	0,55	22	11	28
4211 Gjerstad	0,55	23	68	14
3022 Frogn	0,54	24	67	71
4650 Gloppen	0,53	25	44	48

- ▶ Ikke store forskjeller mellom de beste
- ▶ Ikke store forskjeller mellom de beste og gjennomsnittet
- ▶ Mange bykommuner og vekstkommuner rundt de store byene
- ▶ Få små kommuner

Finansindeksen - topp 25 beste finanser

Region	Indeks finans	Rang finans ▲	Rang finans i fjor	Rang finans i forfjor
1547 Aukra	4,94	1	2	1
1134 Suldal	3,22	2	1	2
4224 Åseral	3,05	3	74	8
4222 Bykle	2,68	4	6	4
3043 Ål	2,65	5	29	160
4628 Vaksdal	2,40	6	137	146
4641 Aurland	2,27	7	3	20
4218 Iveland	2,08	8	33	30
5033 Tydal	2,02	9	10	29
1135 Sauda	2,00	10	146	143
3424 Rendalen	1,97	11	20	14
4619 Eidfjord	1,92	12	5	10
1151 Utsira	1,89	13	4	23
5432 Loppa	1,81	14	51	123
4221 Valle	1,74	15	88	237
3823 Fyresdal	1,58	16	49	51
4227 Kvinesdal	1,56	17	84	80
3818 Tinn	1,55	18	34	21
3434 Lom	1,52	19	17	48
4634 Masfjorden	1,48	20	32	7
3046 Krødsherad	1,41	21	11	22
1811 Bindal	1,40	22	22	38
4642 Lærdal	1,37	23	122	68
5044 Namsskogan	1,37	24	48	60
4220 Bygland	1,34	25	141	183

- ▶ Netto driftsresultat (50%), netto lånegjeld (25%) og disposisjonsfond (25%)
- ▶ Enorme forskjeller mellom de beste og gjennomsnittet
- ▶ Mange små kommuner og kraftkommuner
- ▶ Inntektsnivået forklarer bare 10% av variasjonen i finansene

Kommuneindeksen - topp 25

Region	Kommuneindeks	Rang kommuneindeks ▲	Rang kommuneindeks i fjor	Rang kommuneindeks i forfjor	
1547 Aukra	1,17	1	5	99	
1135 Sauda	0,90	2	179	198	
4218 Iveland	0,74	3	50	87	
3046 Krødsherad	0,72	4	1	6	
3804 Sandefjord	0,70	5	9	3	
4628 Vaksdal	0,70	6	224	223	
3424 Rendalen	0,68	7	15	19	
1120 Klepp	0,67	8	7	4	
3043 Ål	0,66	9	70	252	
1119 Hå	0,64	10	6	5	
4227 Kvinesdal	0,62	11	101	114	
1124 Sola	0,56	12	12	71	
3434 Lom	0,53	13	24	54	
3053 Jevnaker	0,52	14	11	16	
3017 Råde	0,51	15	29	103	
1108 Sandnes	0,51	16	27	23	
4219 Evje og Hornnes	0,51	17	54	139	
3037 Hurdal	0,49	18	117	51	
1160 Vindafjord	0,48	19	25	56	
3034 Nes	0,46	20	19	13	
3442 Østre Toten	0,45	21	52	57	
1114 Bjerkreim	0,45	22	10	10	
4204 Kristiansand	0,44	23	114	46	
3023 Nesodden	0,44	24	36	49	
3047 Modum	0,44	25	26	68	

- ▶ Store forskjeller mellom de beste og gjennomsnittet
- ▶ Både rike og fattige kommuner
- ▶ Både store og små kommuner
- ▶ Størrelsen forklarer bare 2% av variasjonen i kommuneindeks
- ▶ Større variasjon i resultater i små kommuner

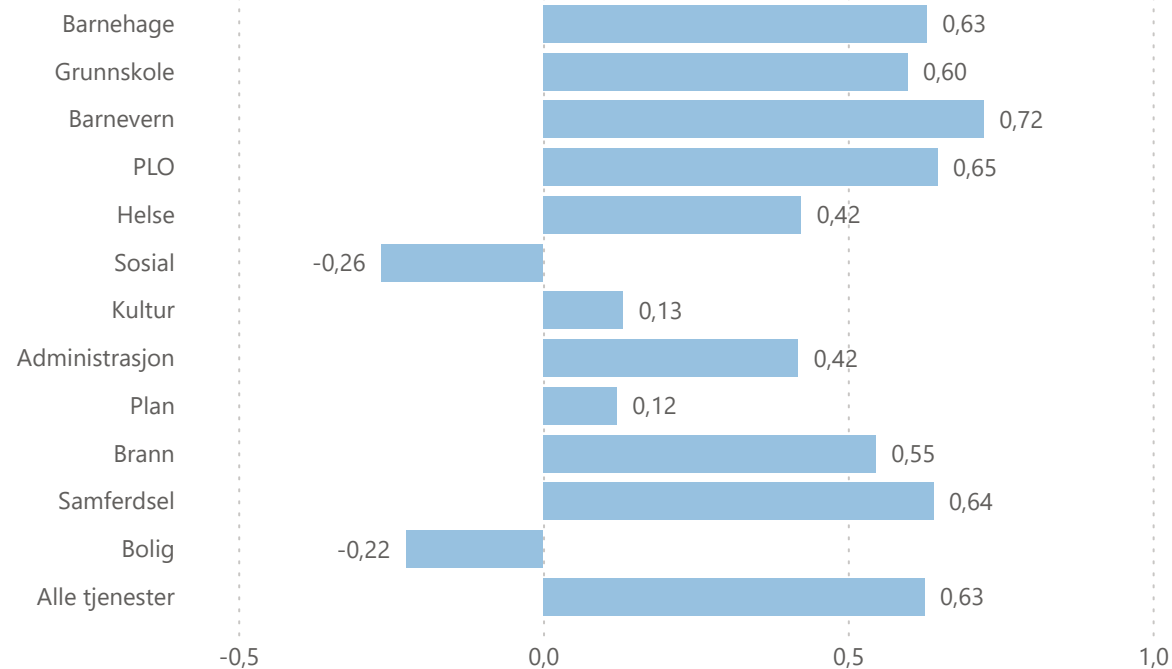
4204 Kristiansand rangeres som nummer 23 i Kommuneindeksen 2024

Utvikling siste tre år

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Rang kommuneindeks	46	114	23
Rang kvalitet	132	110	85
Rang kostnad alle tjenester	33	45	10
Rang finans	124	243	131
Rang effektivitet	30	40	8
Kommuneindeks	0,39	0,20	0,44
Indeks kvalitet	0,09	0,11	0,12
Indeks kostnad alle tjenester	0,95	0,92	1,13
Indeks finans	0,13	-0,42	0,08
Indeks effektivitet	0,52	0,52	0,63

Effektivitetsindeks

● 4204 Kristiansand

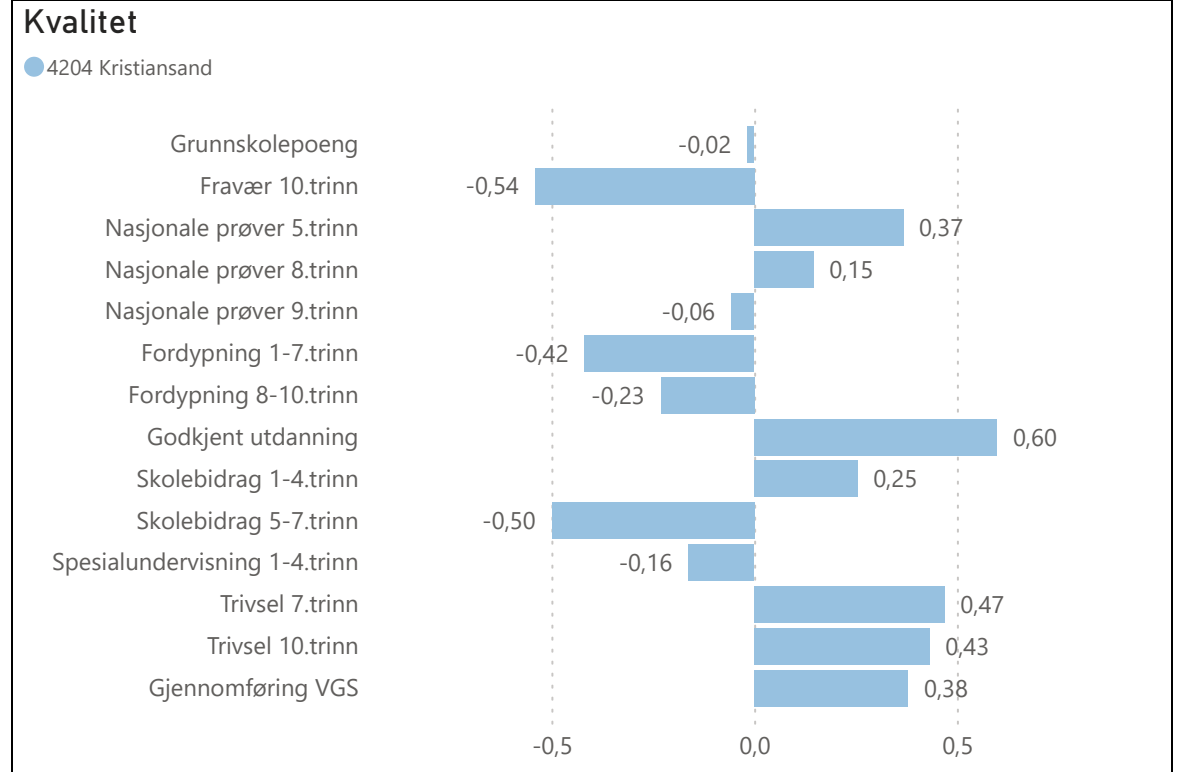
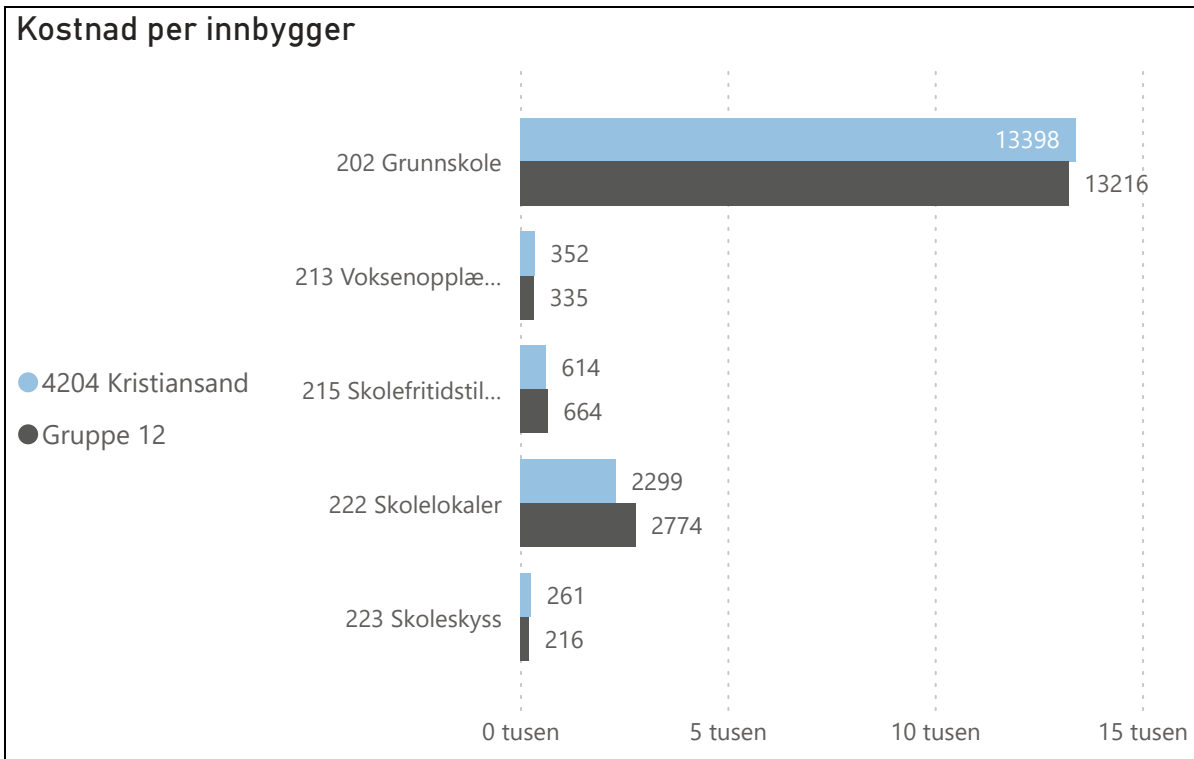
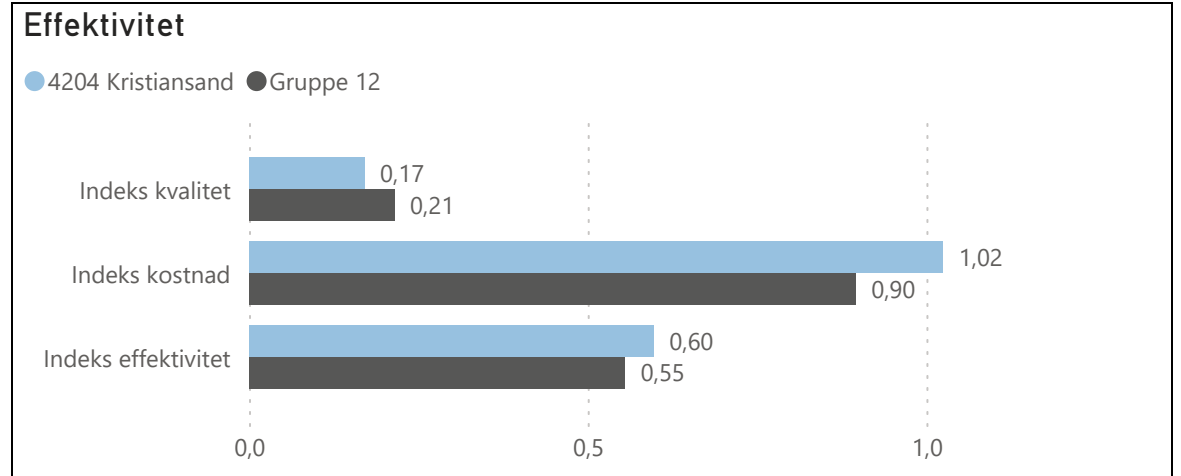
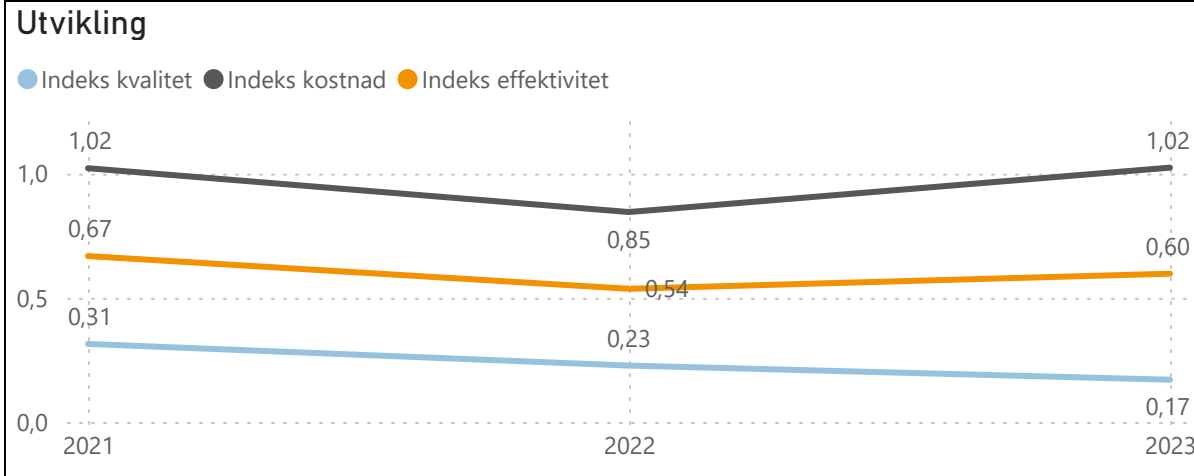

Region	Rang kommuneindeks	Rang kvalitet	Rang kostnad	Rang finans	Rang effektivitet
1103 Stavanger	74	66	135	95	115
1108 Sandnes	16	41	34	78	18
3004 Fredrikstad	99	95	53	214	41
3005 Drammen	84	171	27	202	32
3025 Asker	67	64	92	127	78
3030 Lillestrøm	54	186	14	158	21
3803 Tønsberg	101	86	44	234	33
4203 Arendal	133	69	71	249	52
4204 Kristiansand	23	85	10	131	8
4601 Bergen	110	207	120	133	127
5001 Trondheim	68	97	75	141	68
Gruppe 12	84	117	80	151	74

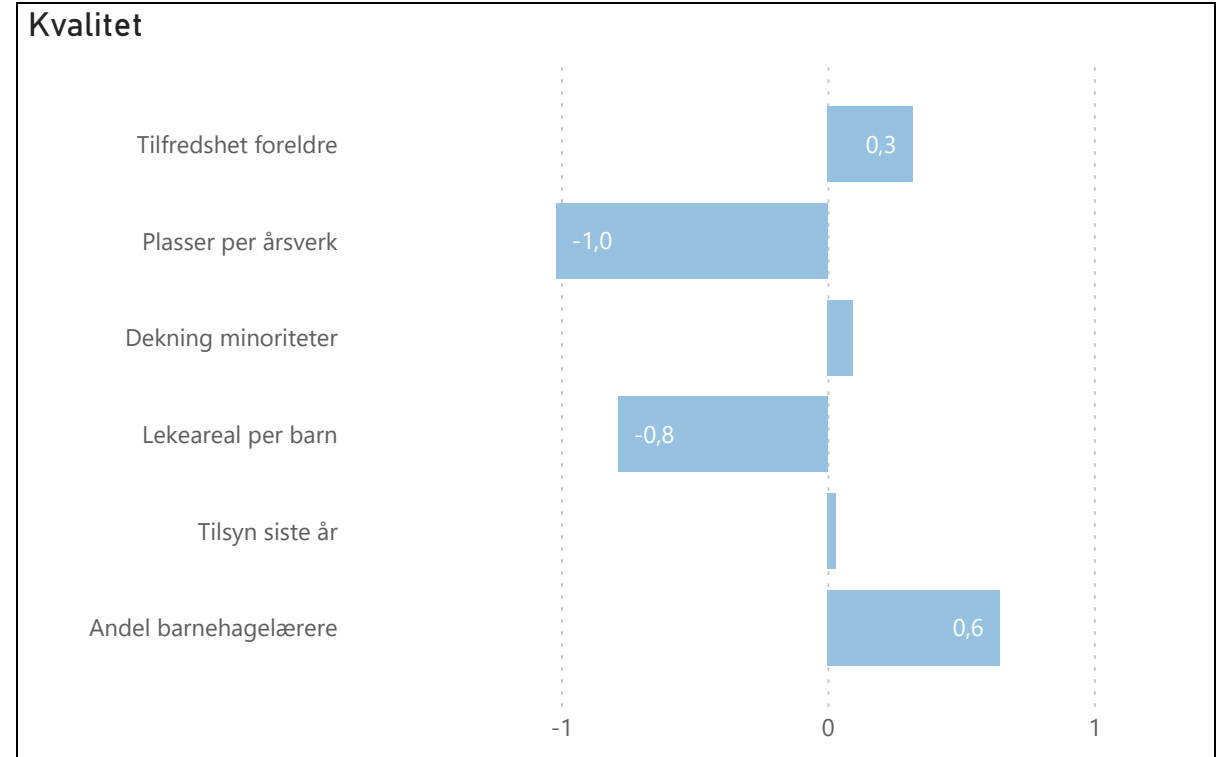
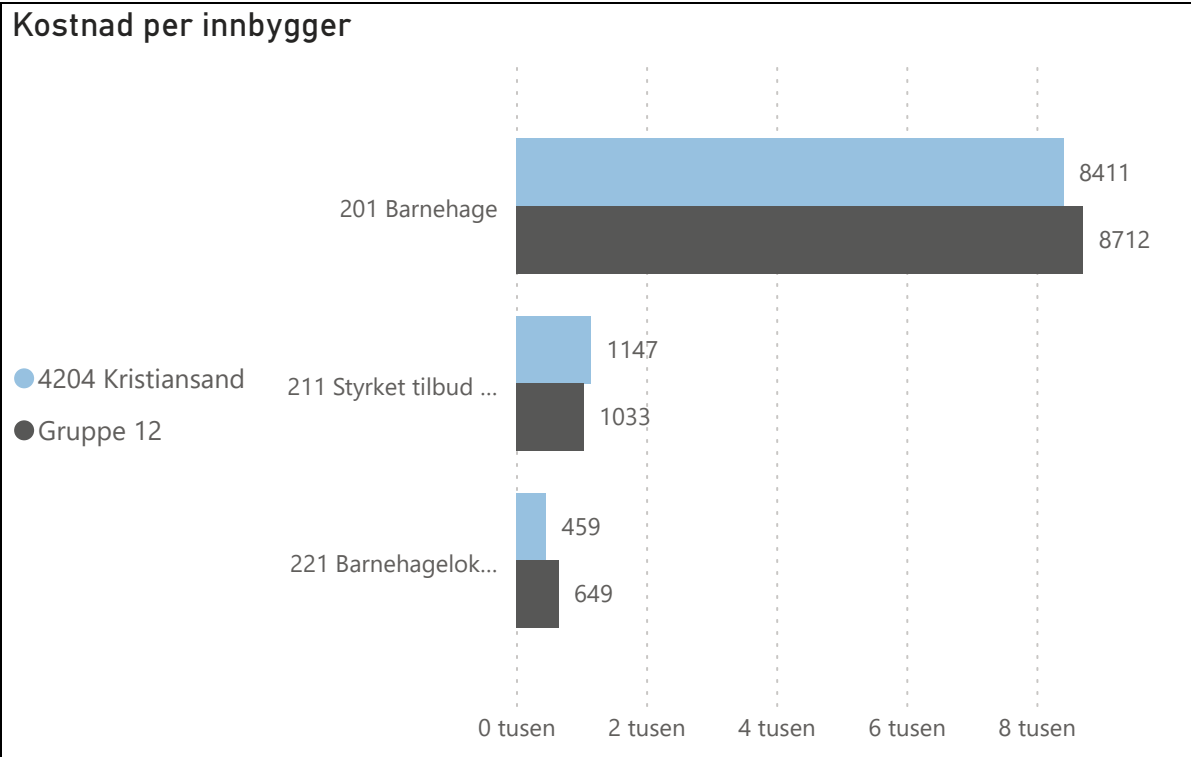
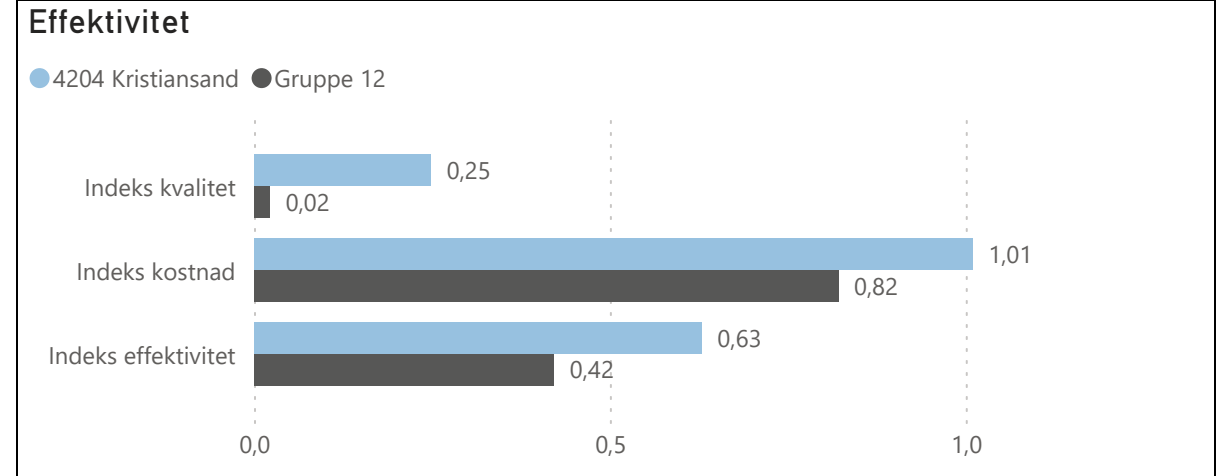
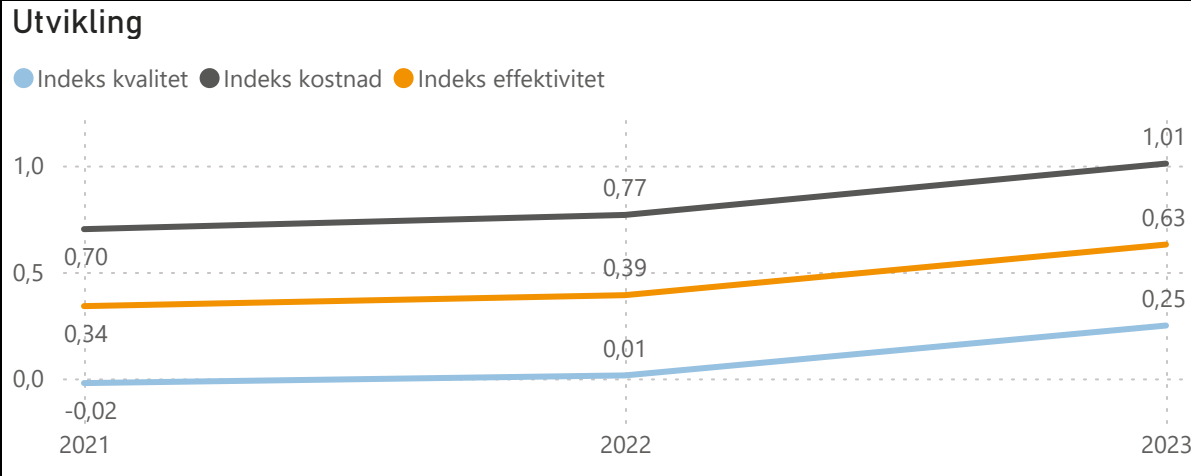
Finansielle nøkkeltall siste tre år

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Indeks finans	0,13	-0,42	0,08
Disposisjonsfond i prosent	0,20	0,17	0,18
Netto driftsresultat i prosent	0,04	-0,01	0,02
Netto lånegjeld i prosent	0,99	0,96	0,95

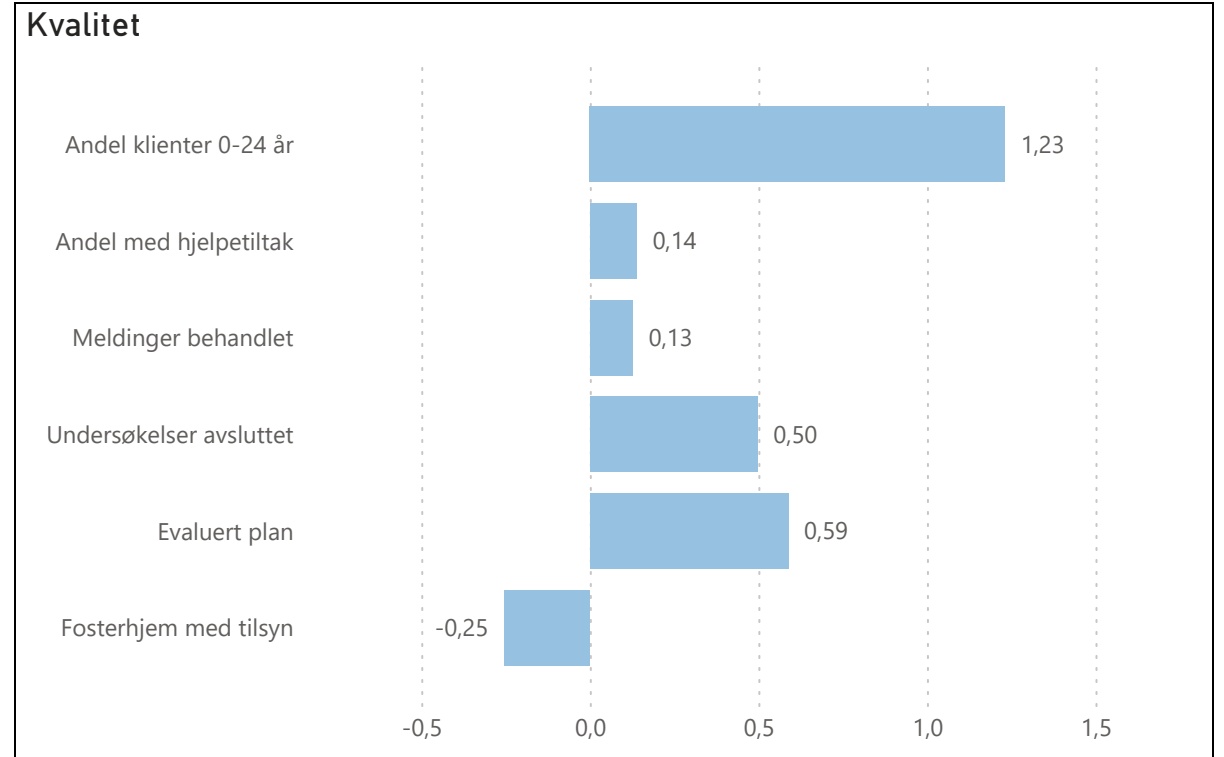
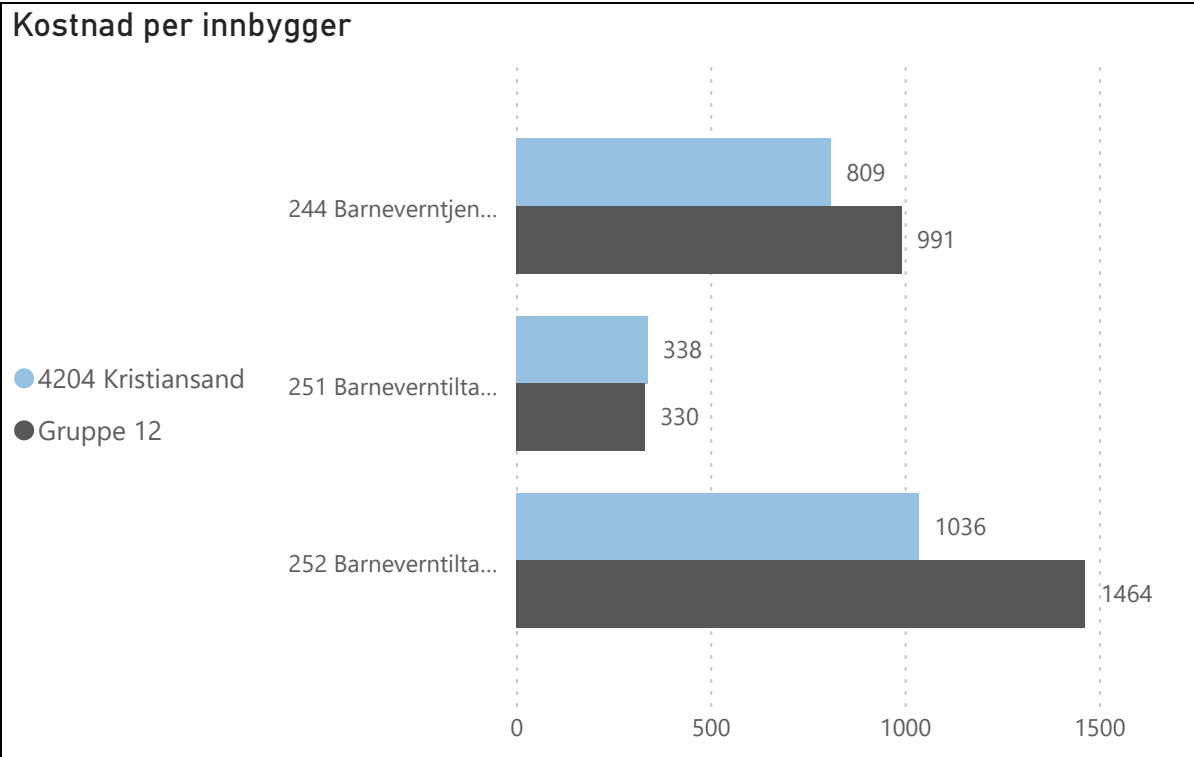
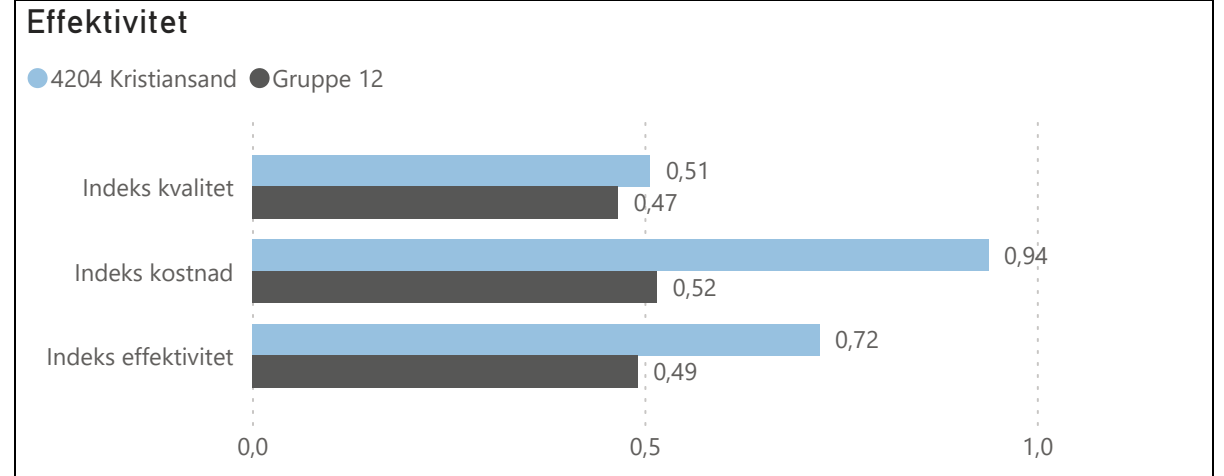
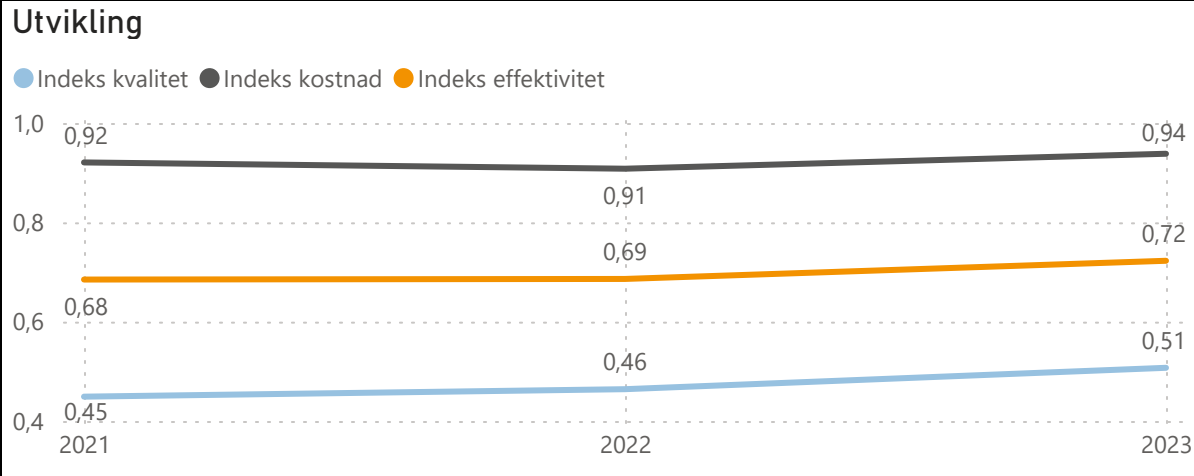
Grunnskole: mer effektiv enn gjennomsnittet

Barnehage: mer effektiv enn gjennomsnittet

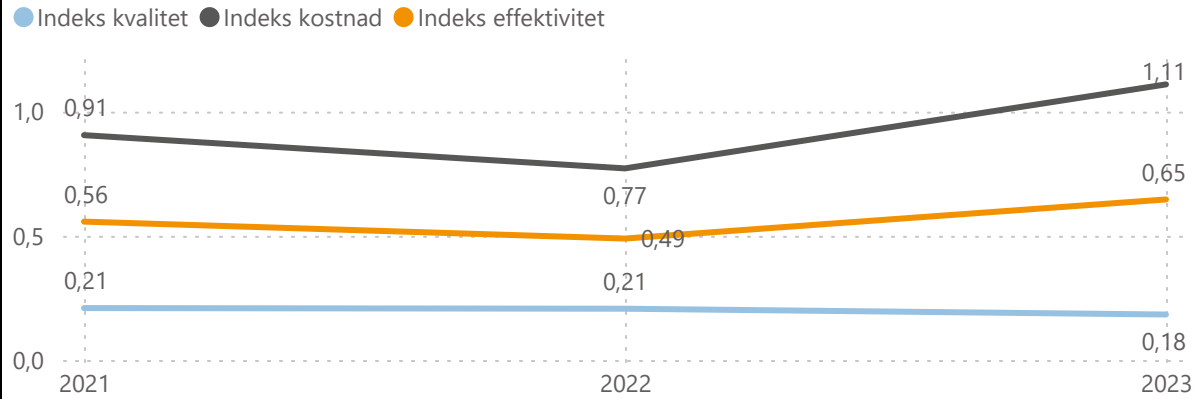

Barnevern: mer effektivt enn gjennomsnittet

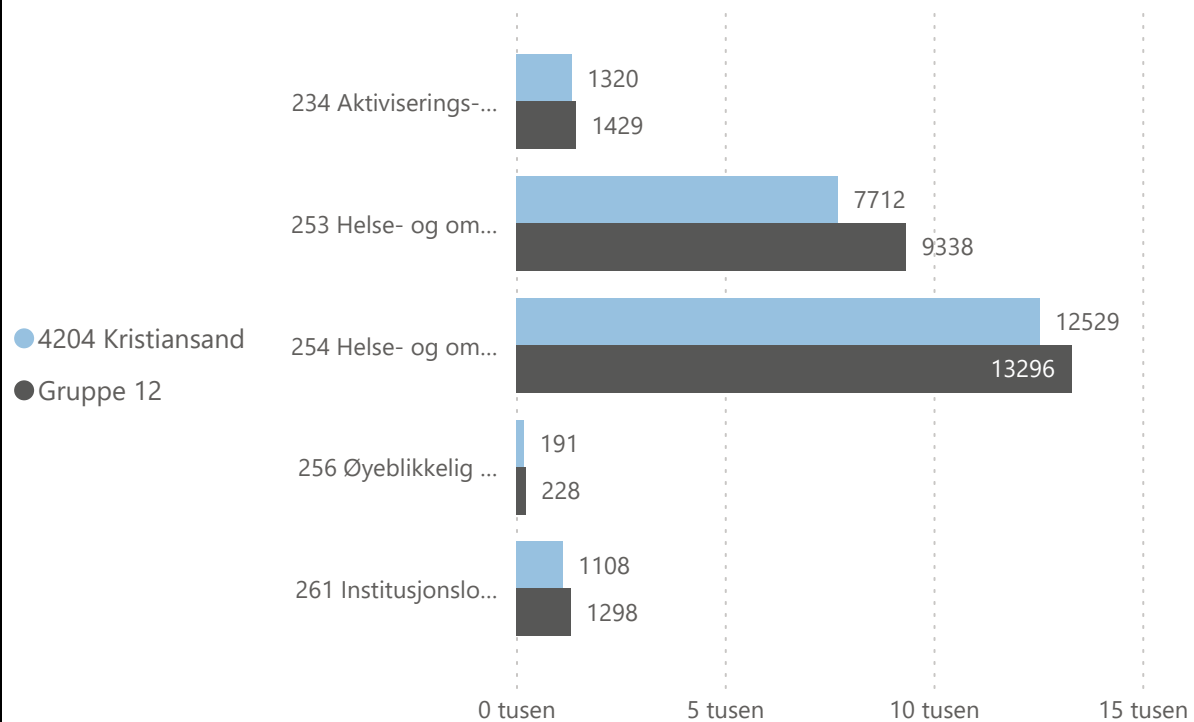

Pleie og omsorg: mer effektiv enn gjennomsnittet

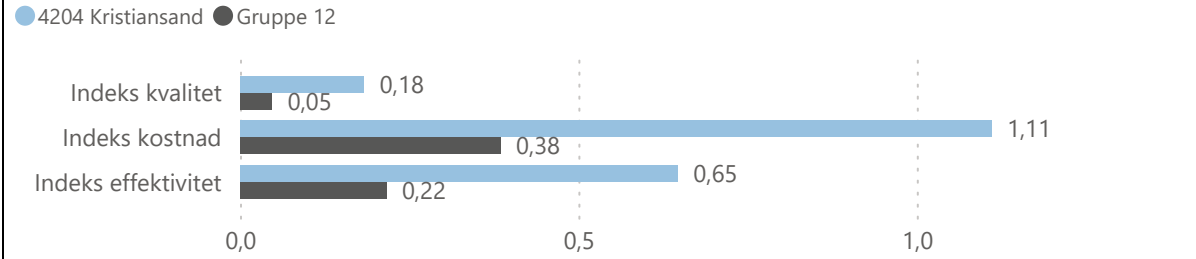
Utvikling

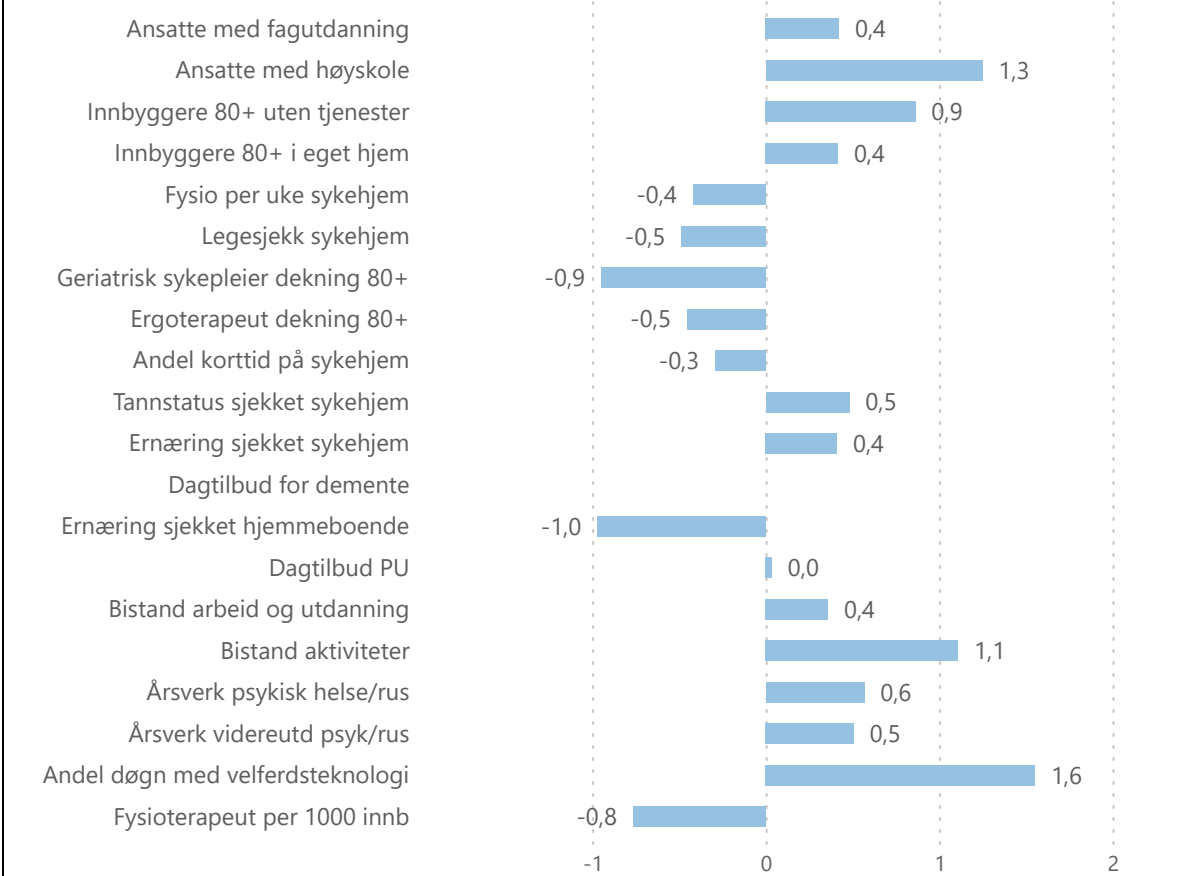
Kostnad per innbygger

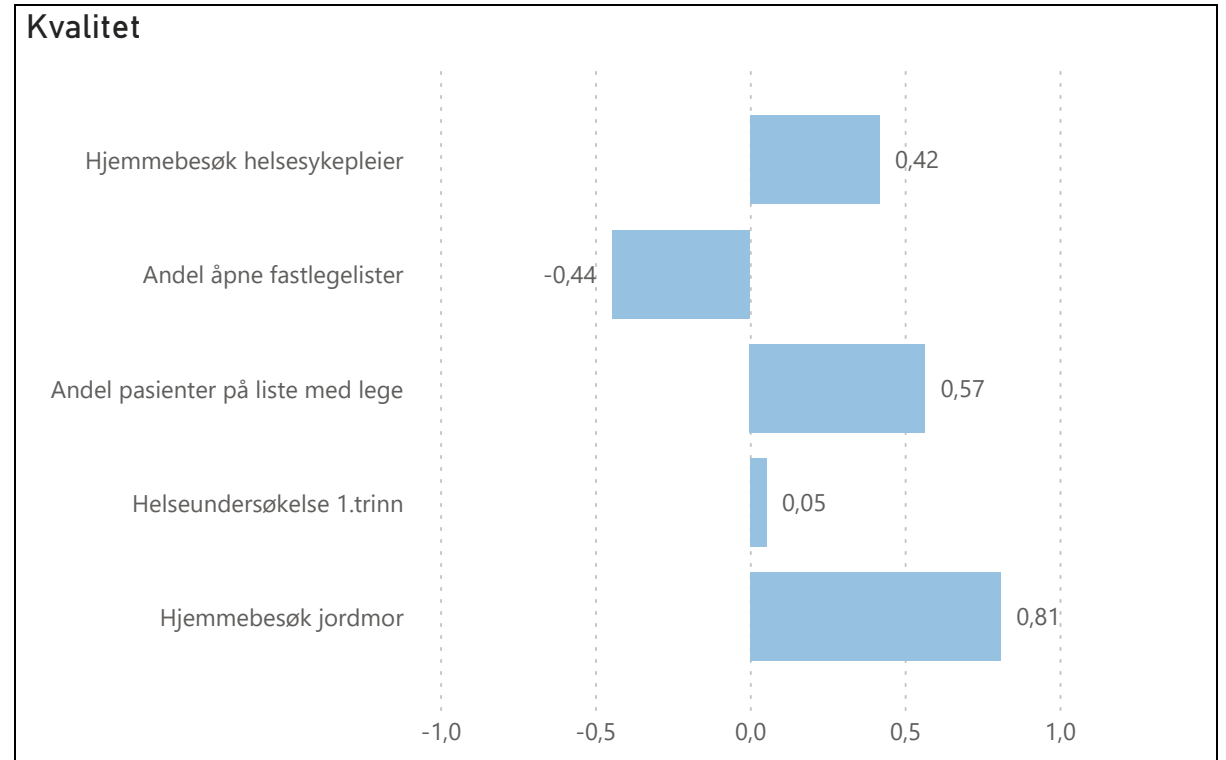
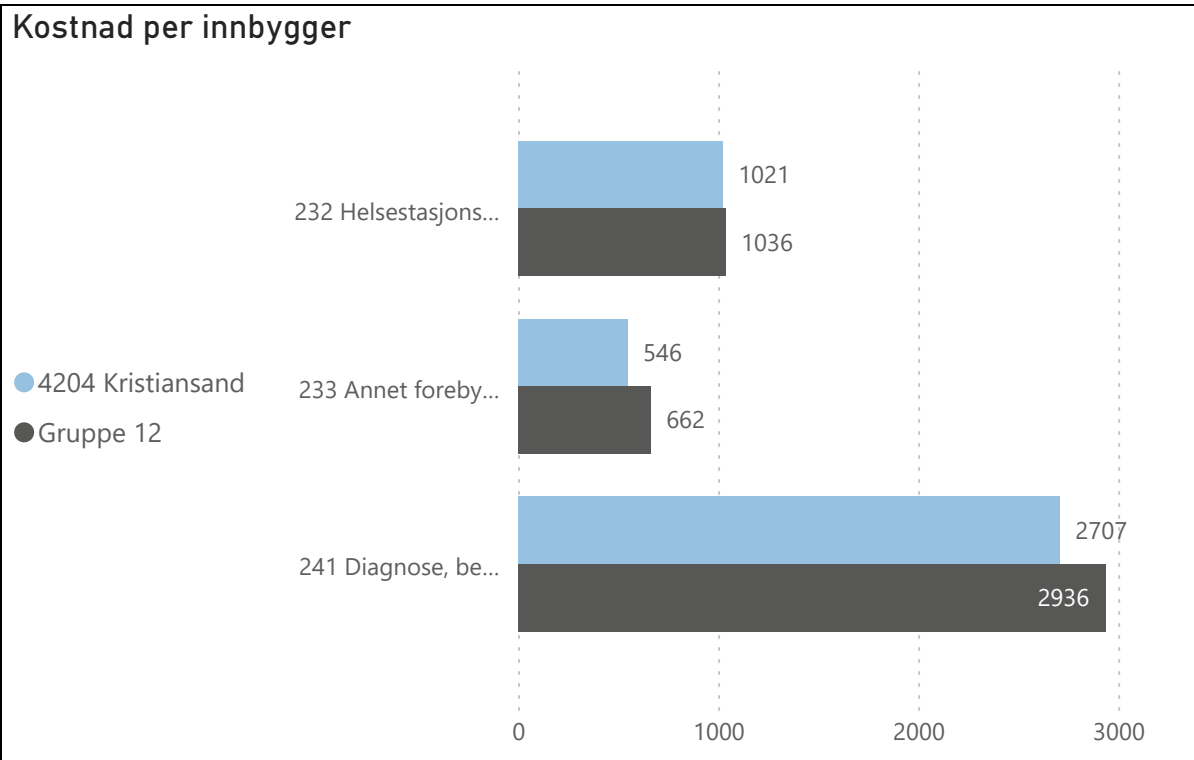
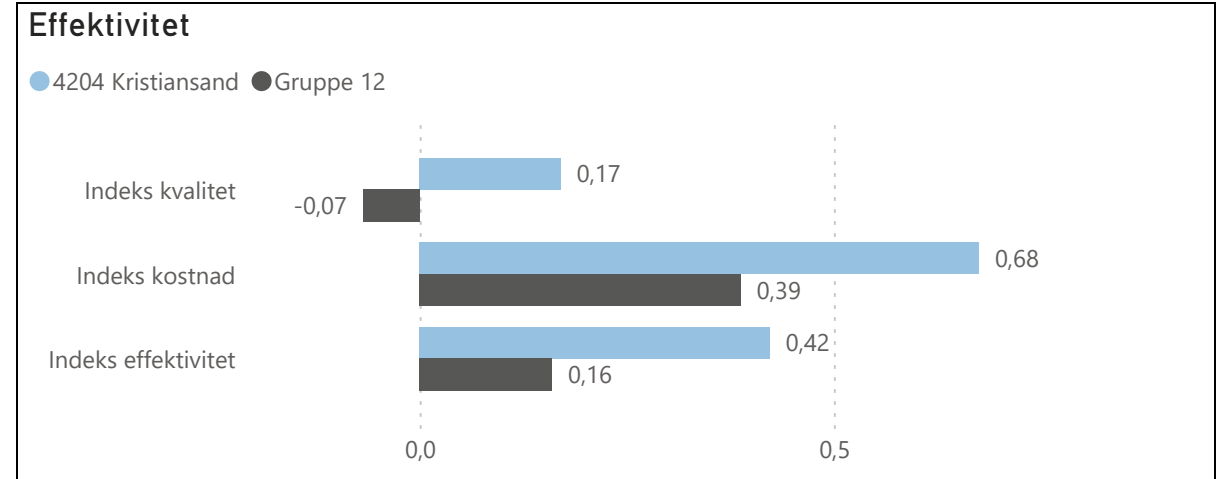
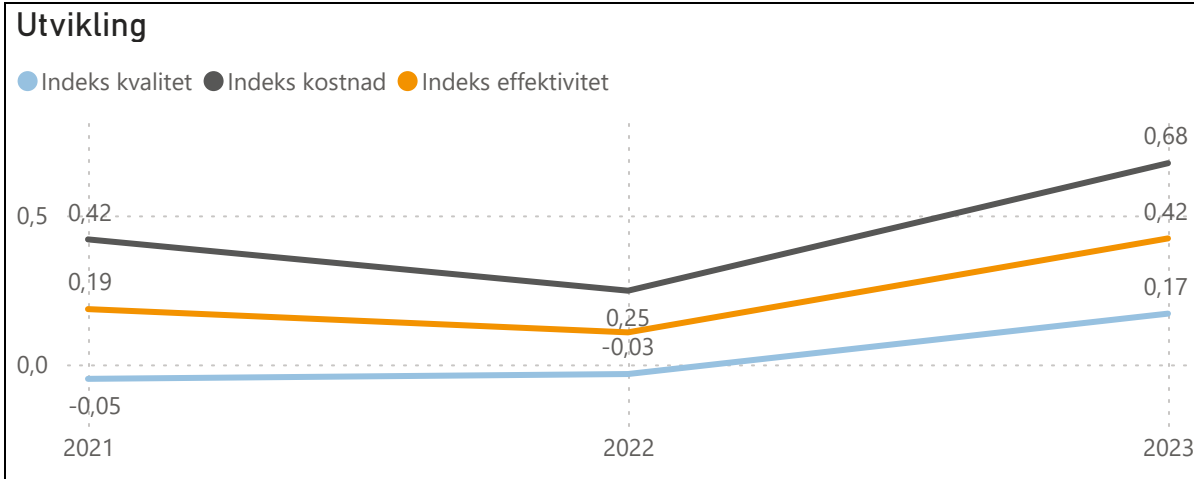
Effektivitet

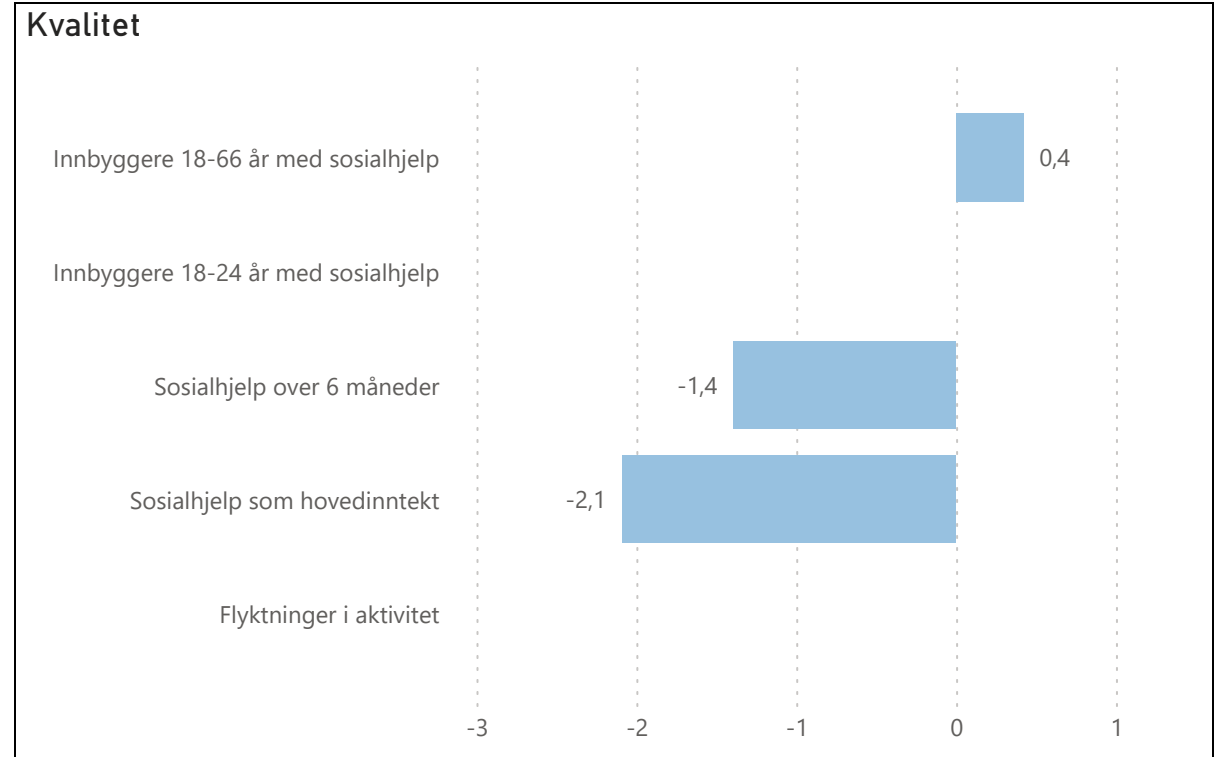
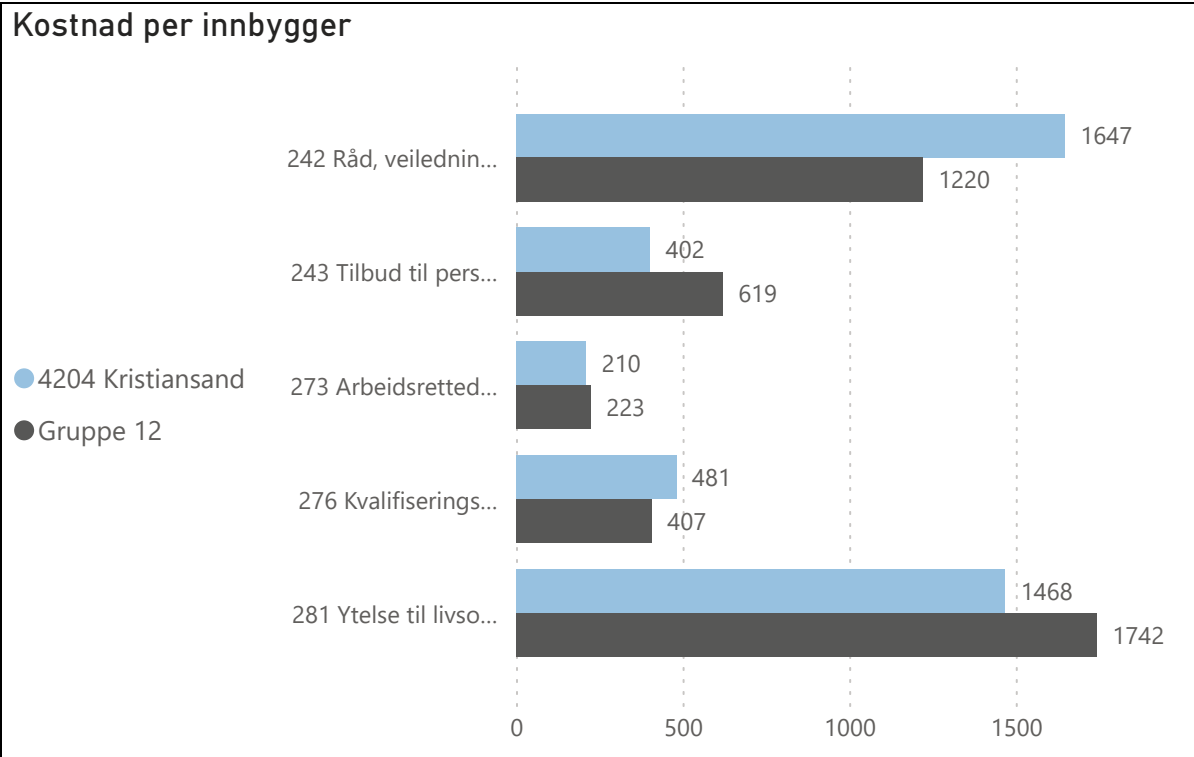
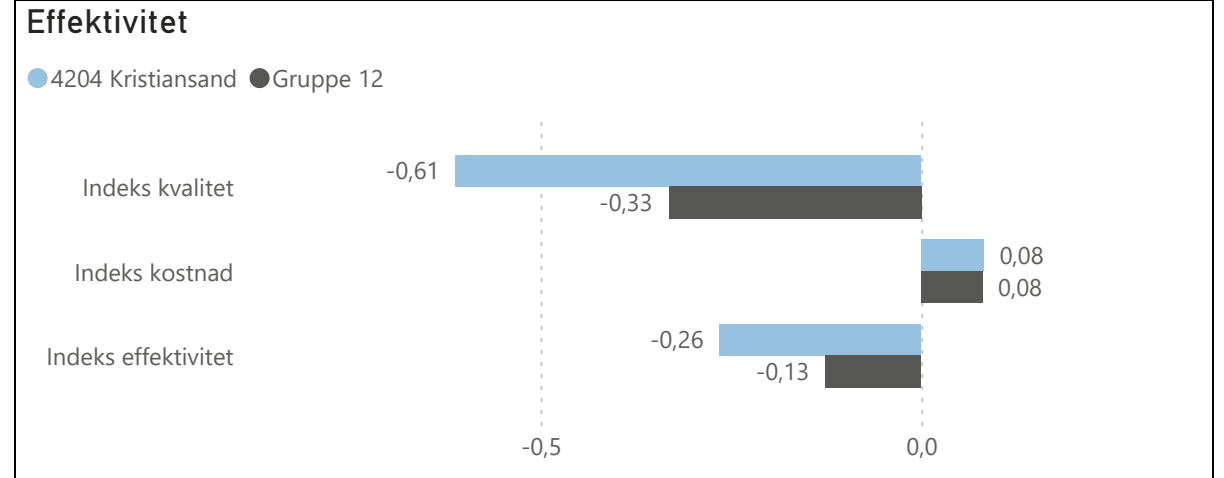
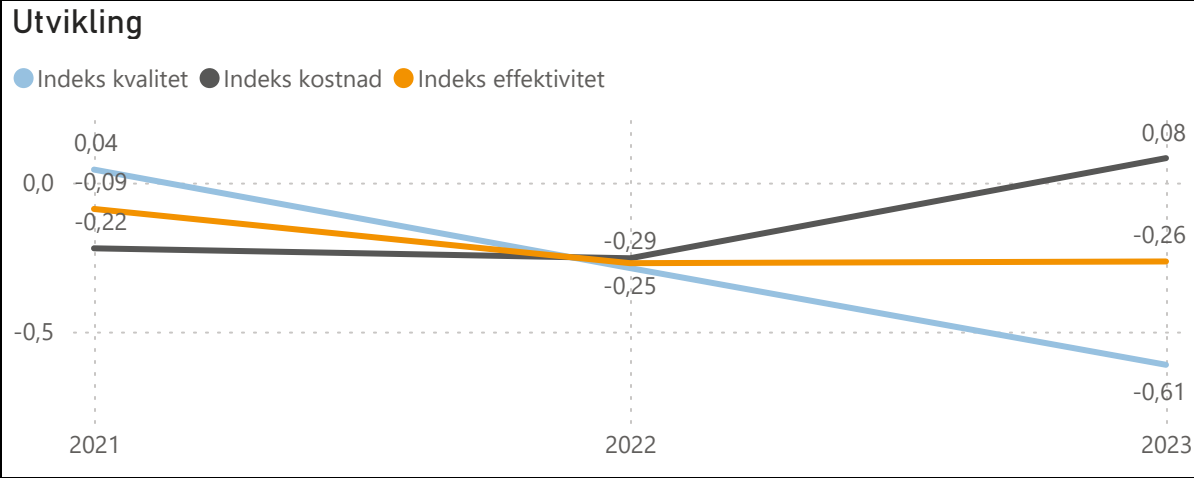
Kvalitet

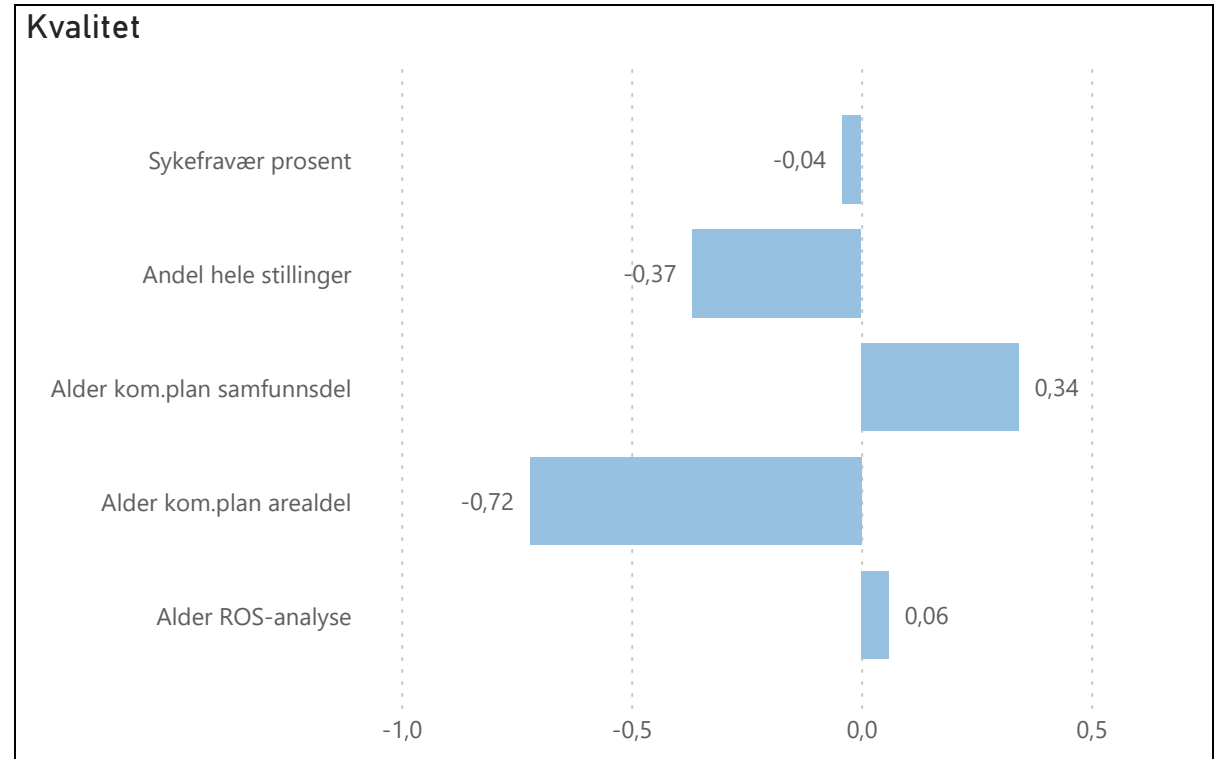
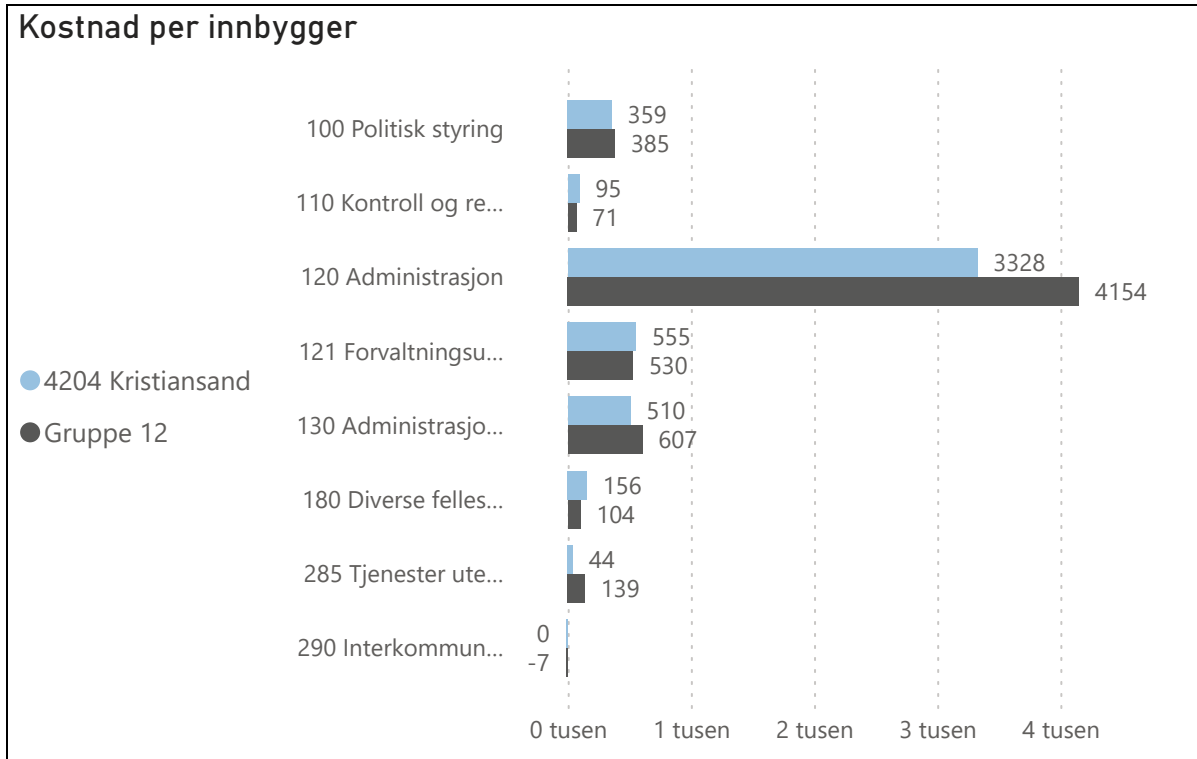
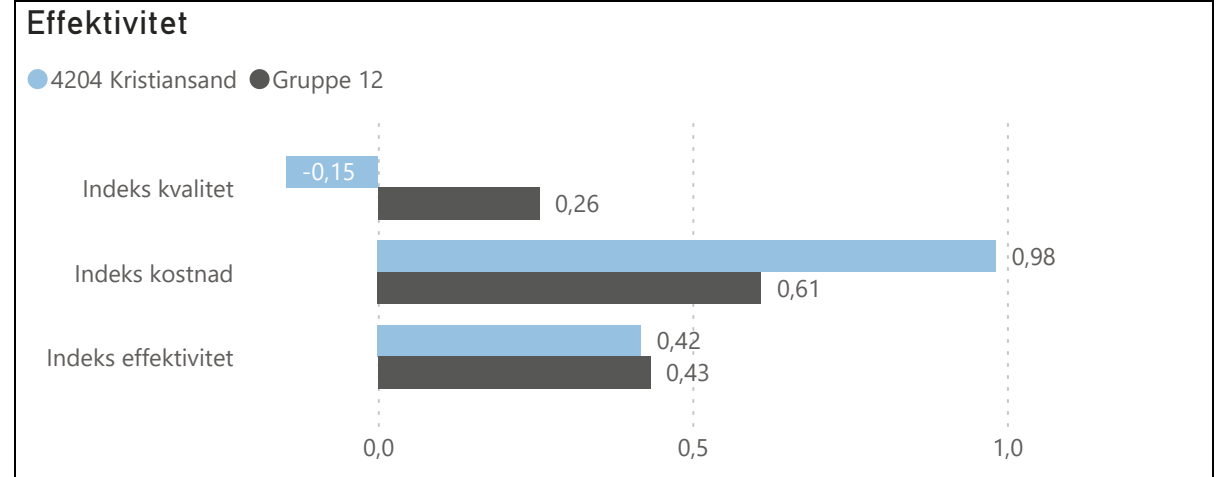
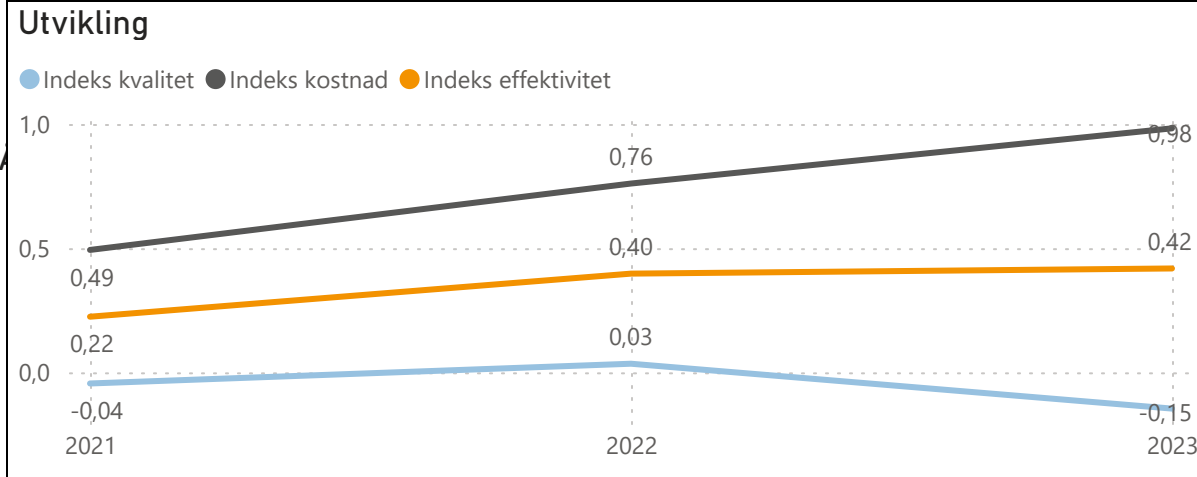
Helse: mer effektiv enn gjennomsnittet

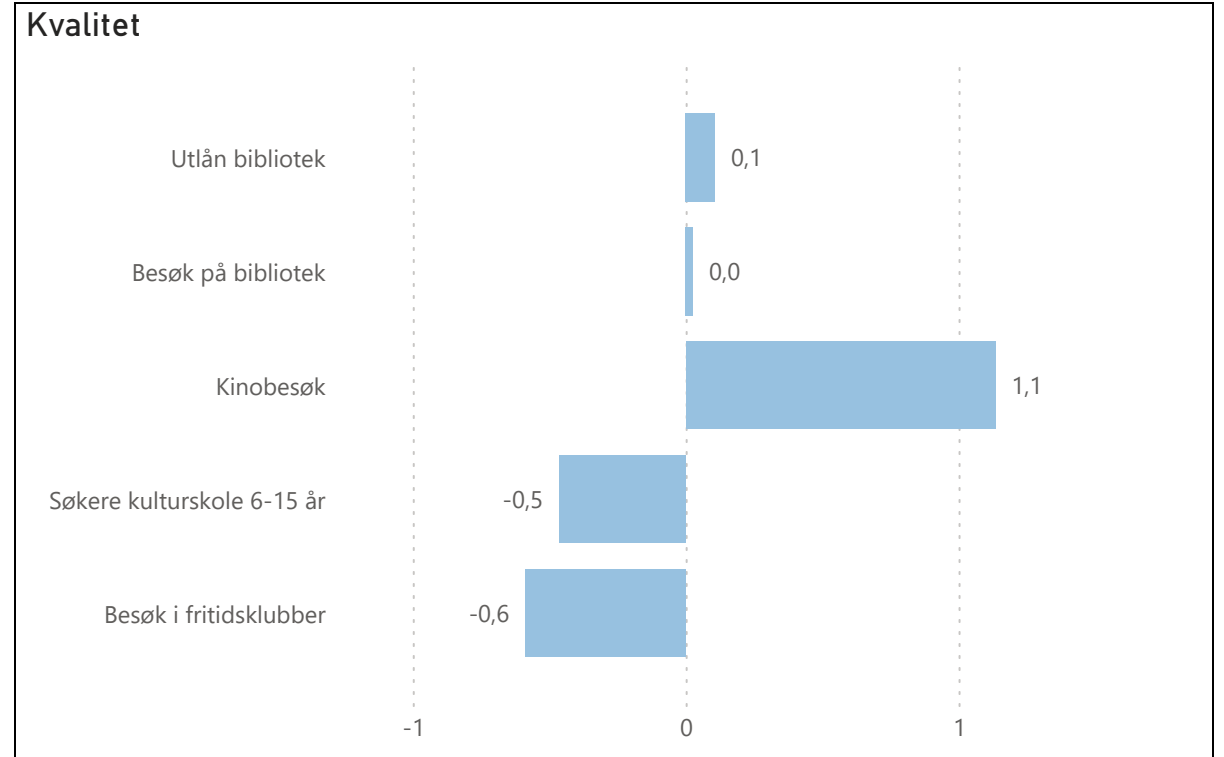
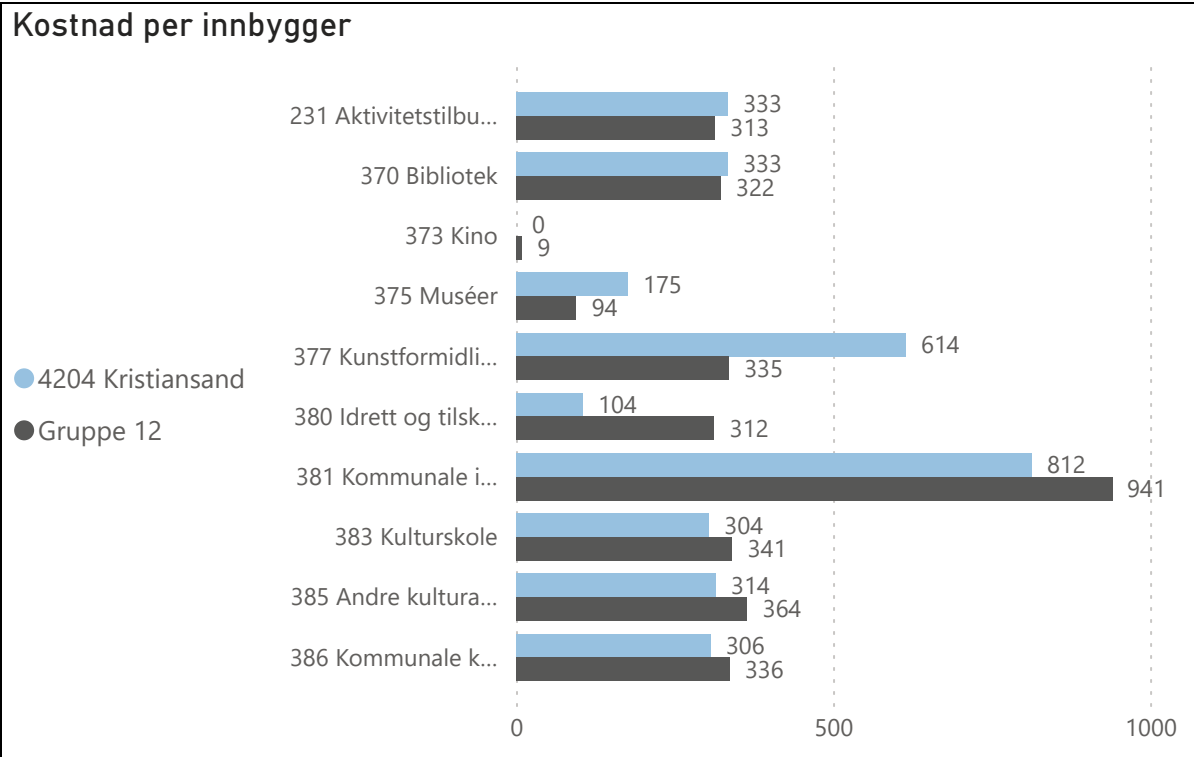
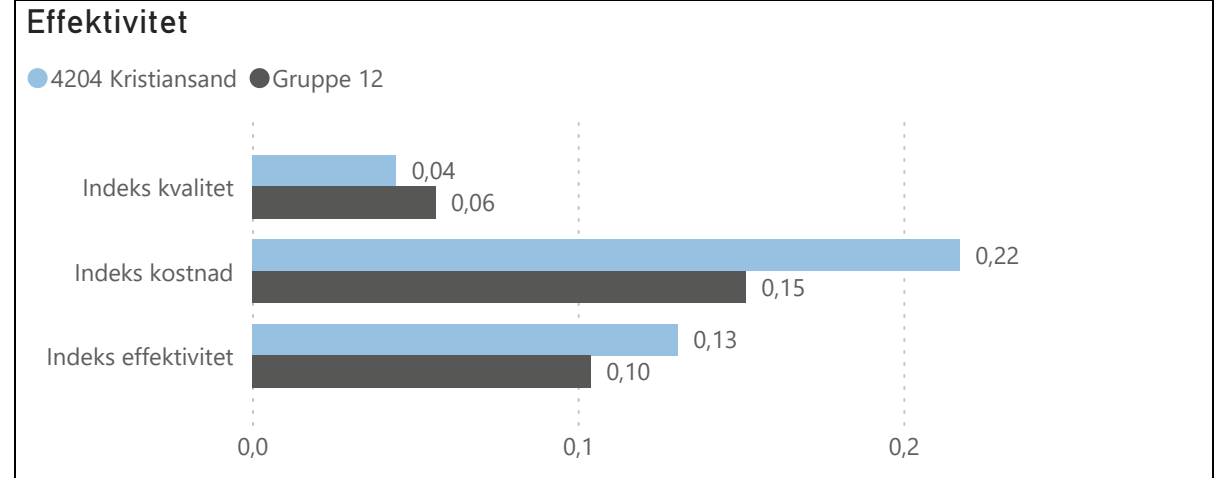
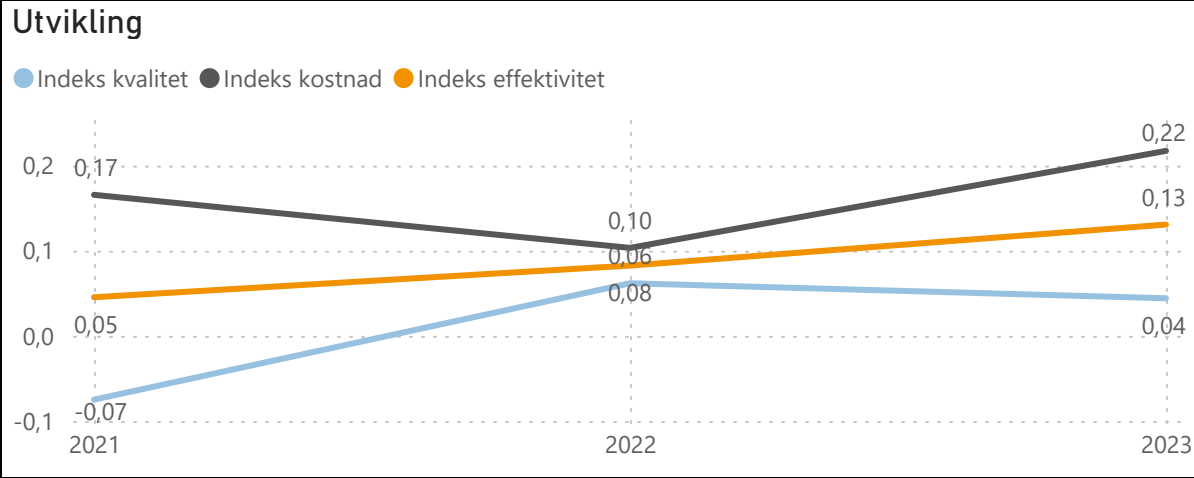
Sosial: mindre effektiv enn gjennomsnittet

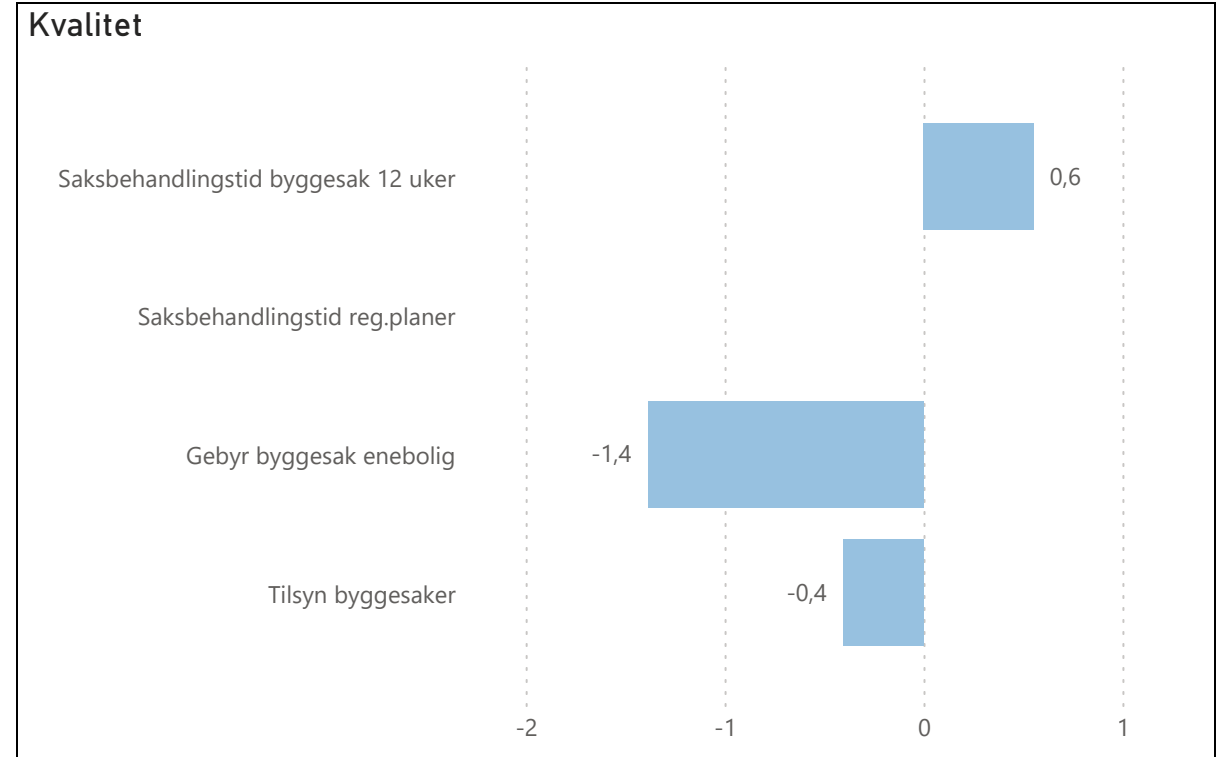
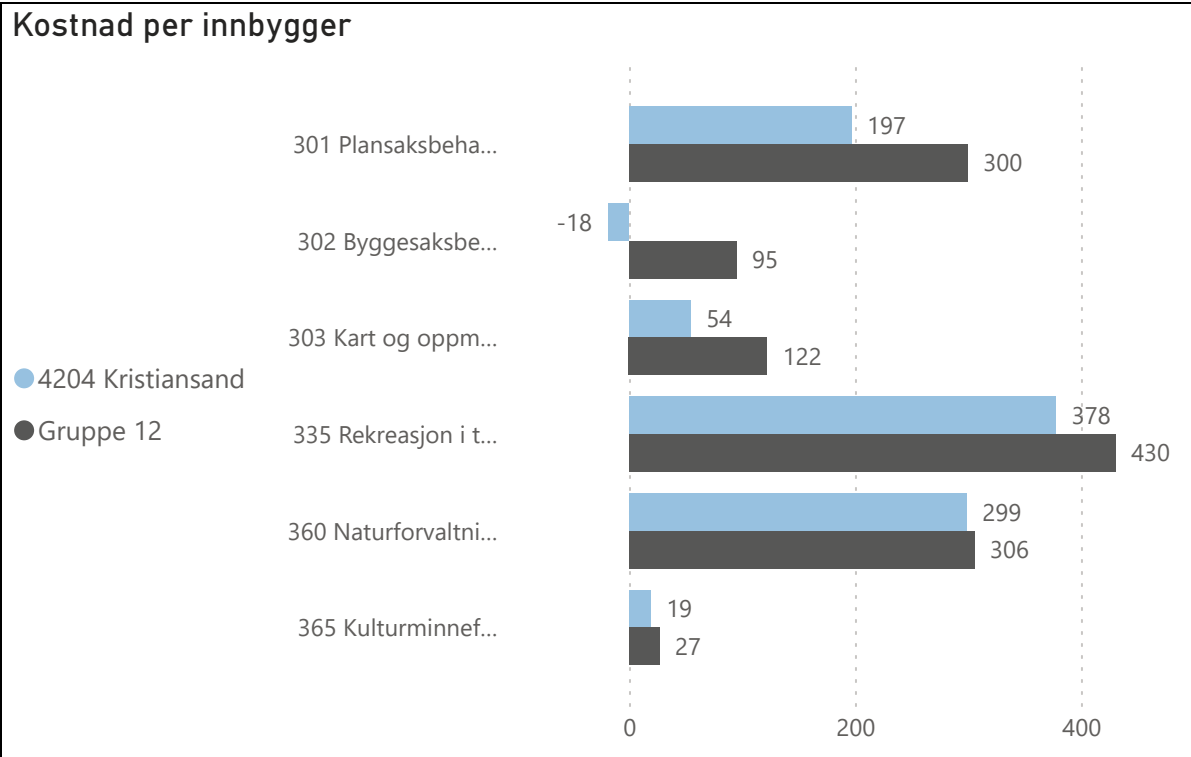
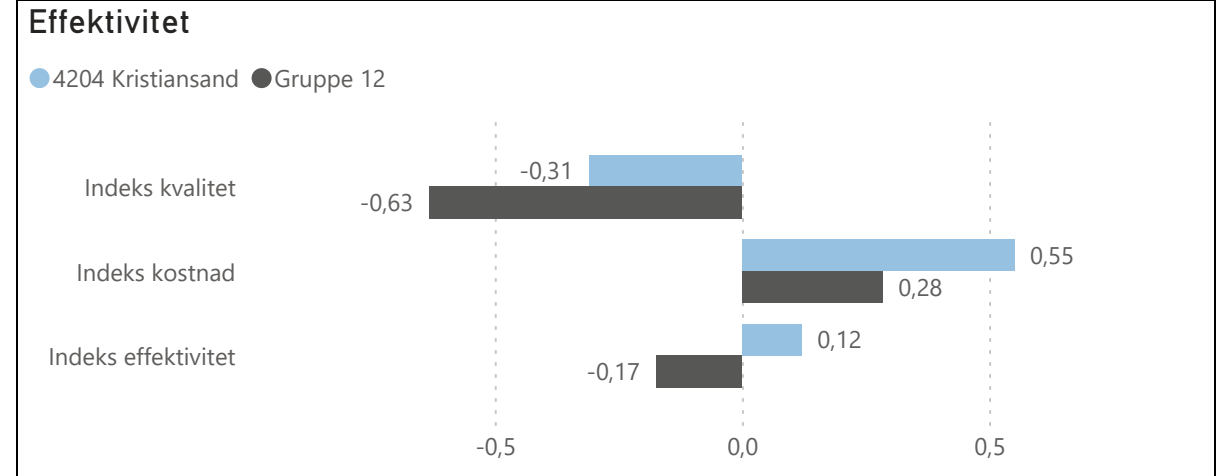
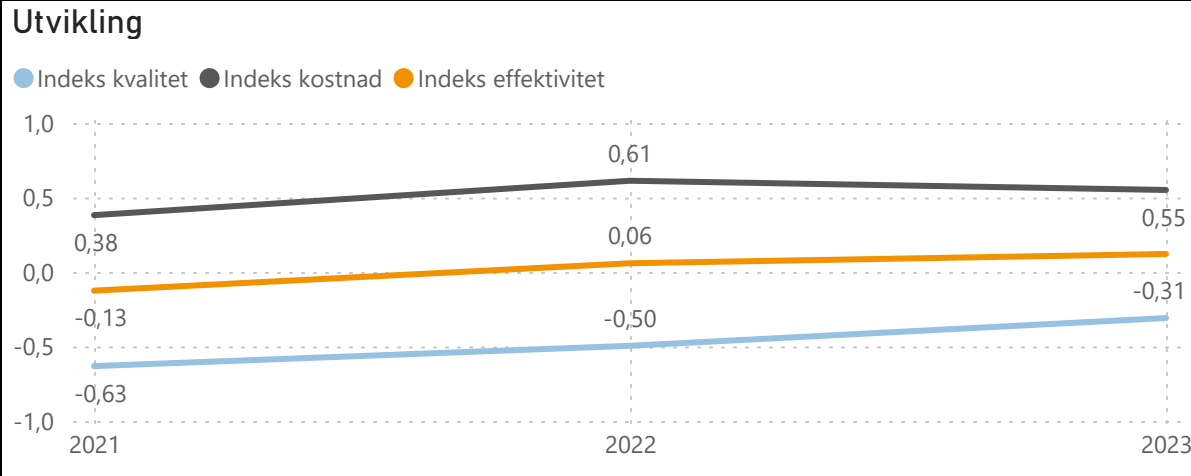
Administrasjon: mer effektiv enn gjennomsnittet

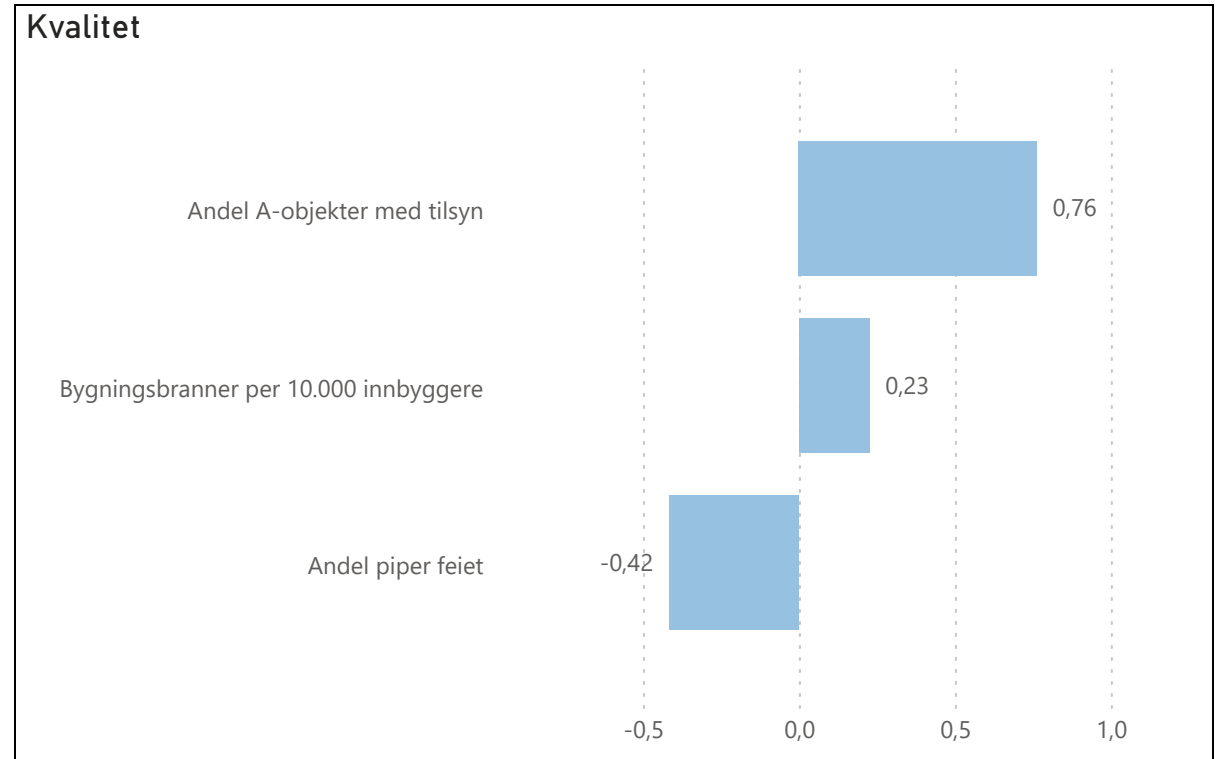
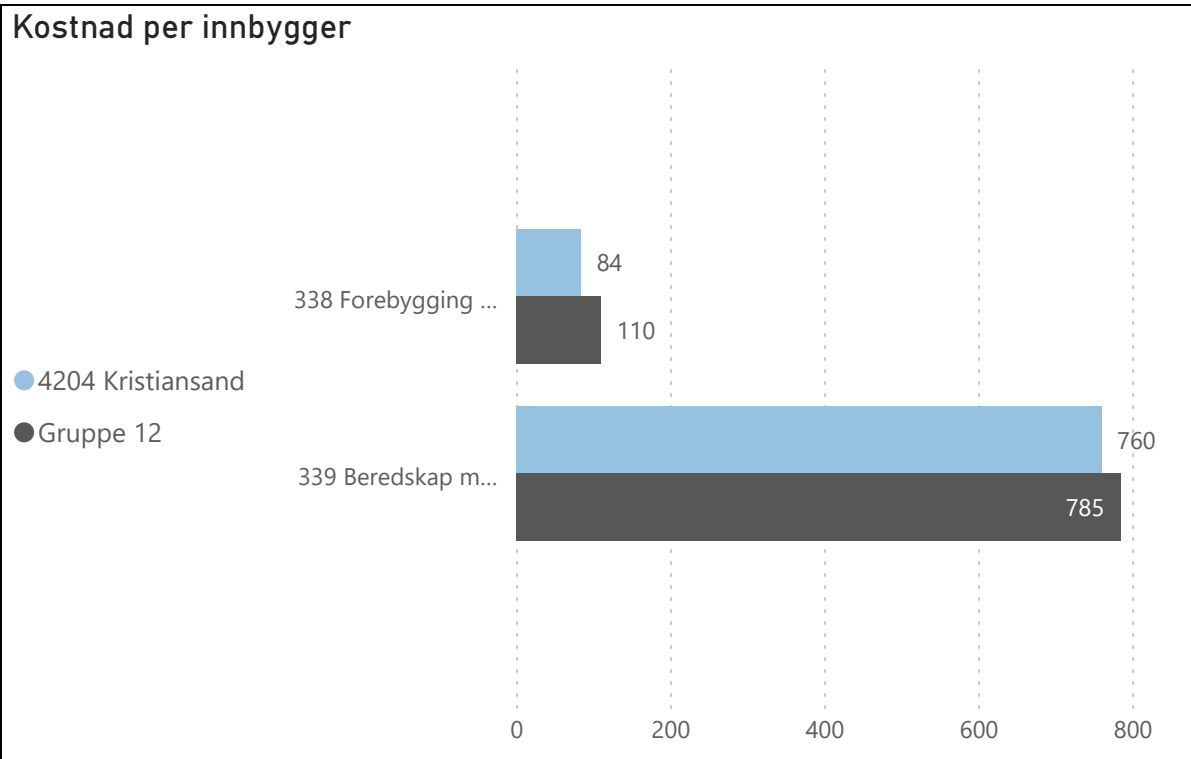
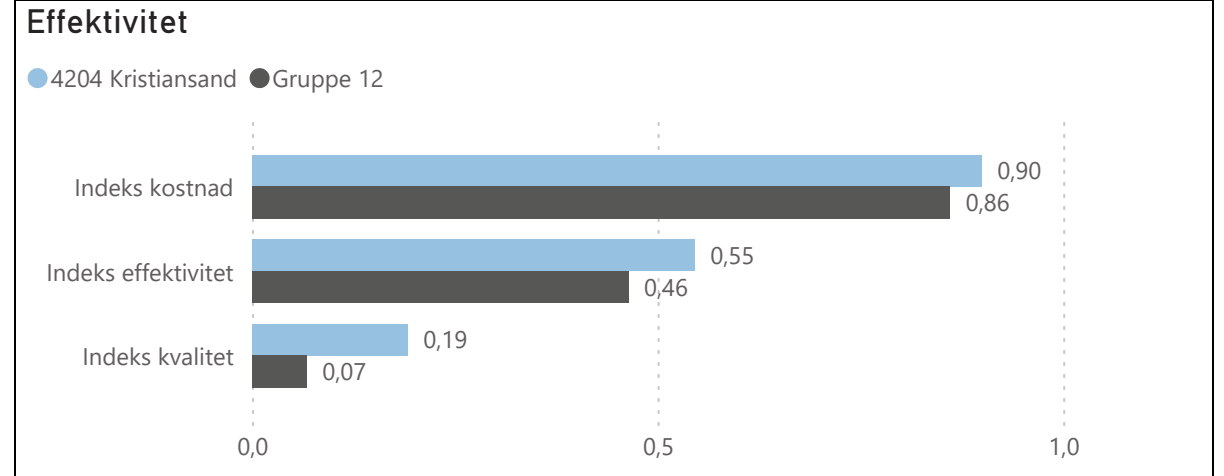
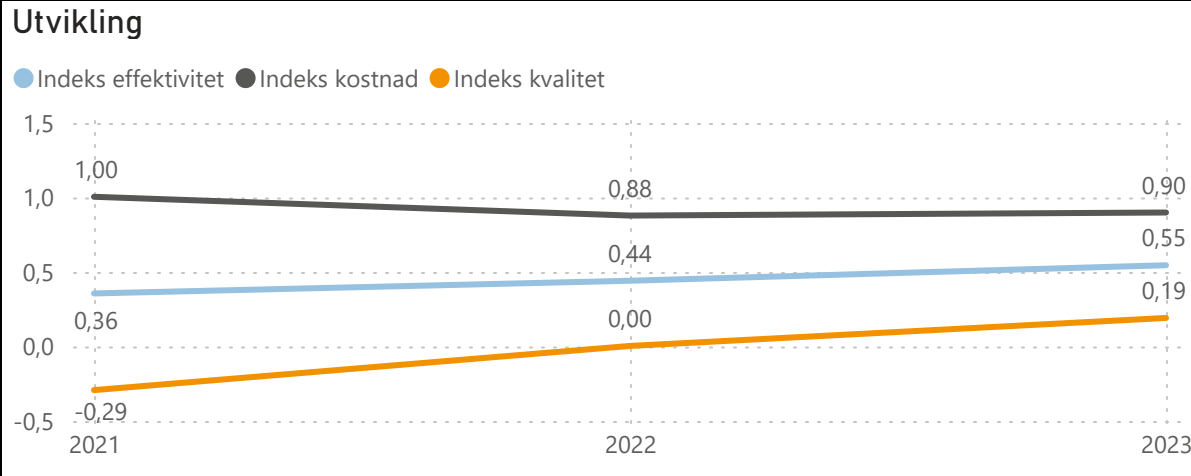
Kultur: mer effektiv enn gjennomsnittet

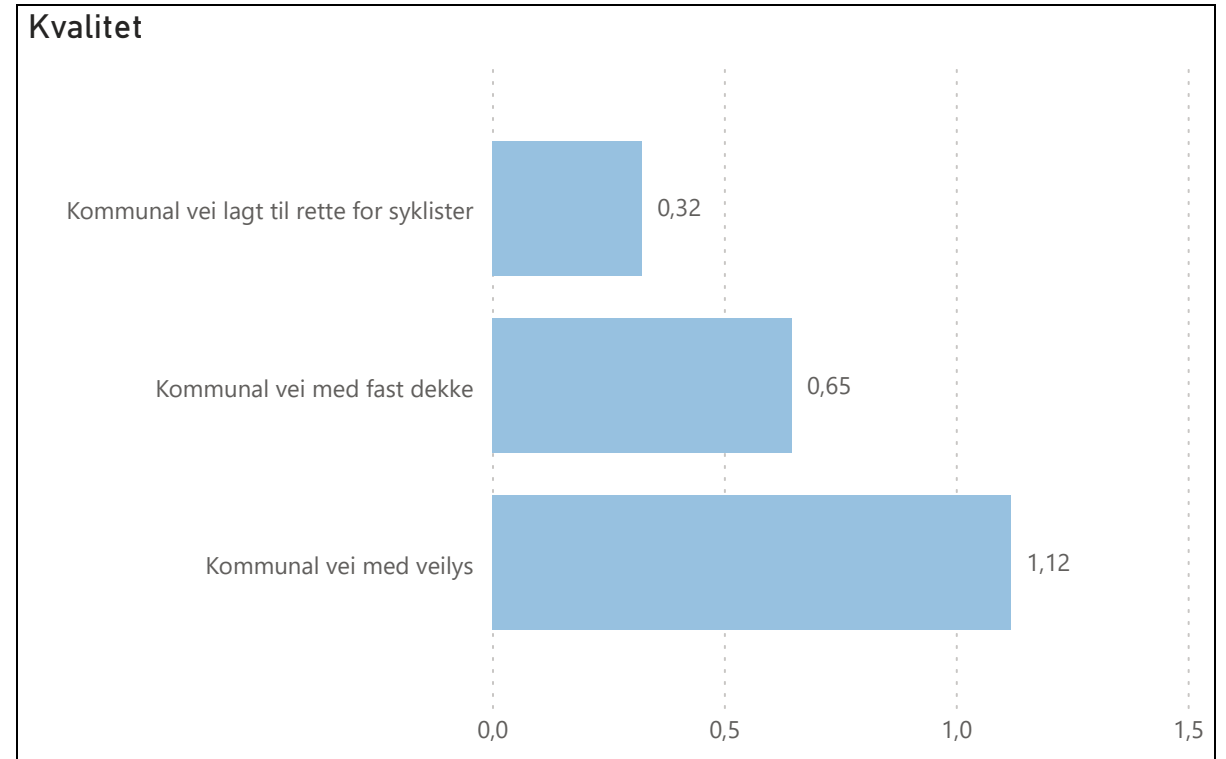
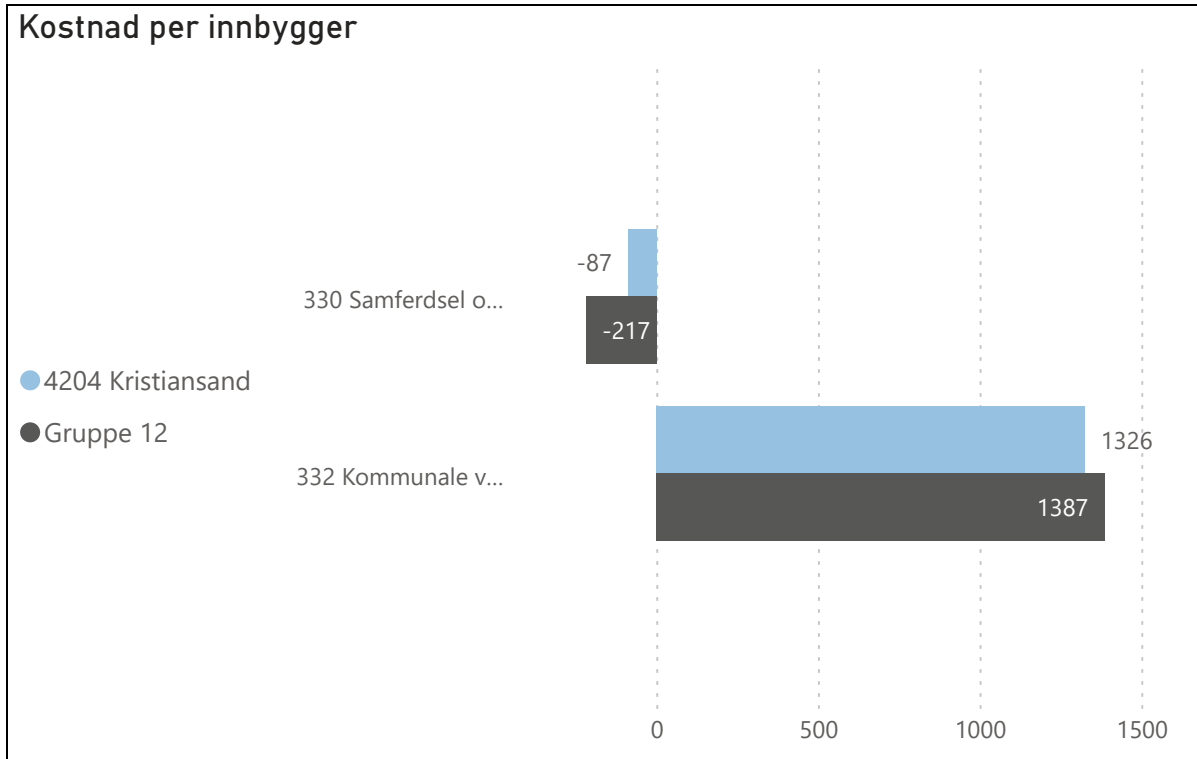
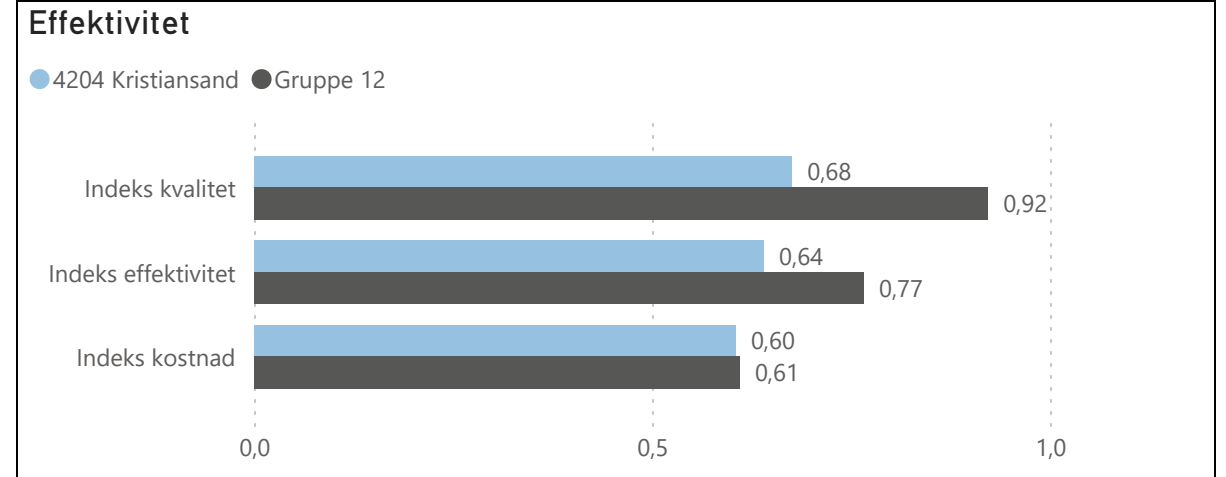
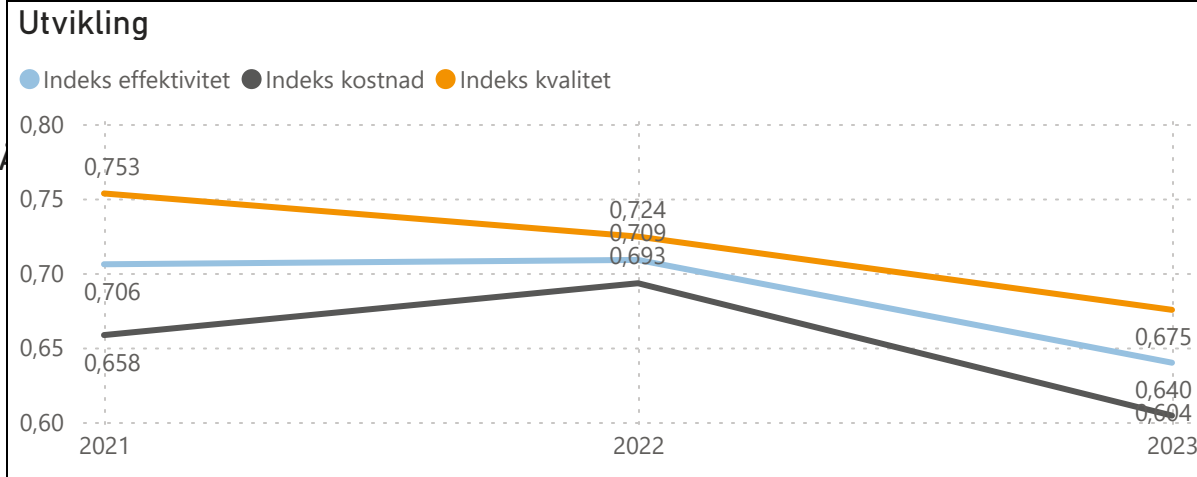
Plan og bygg: mer effektiv enn gjennomsnittet

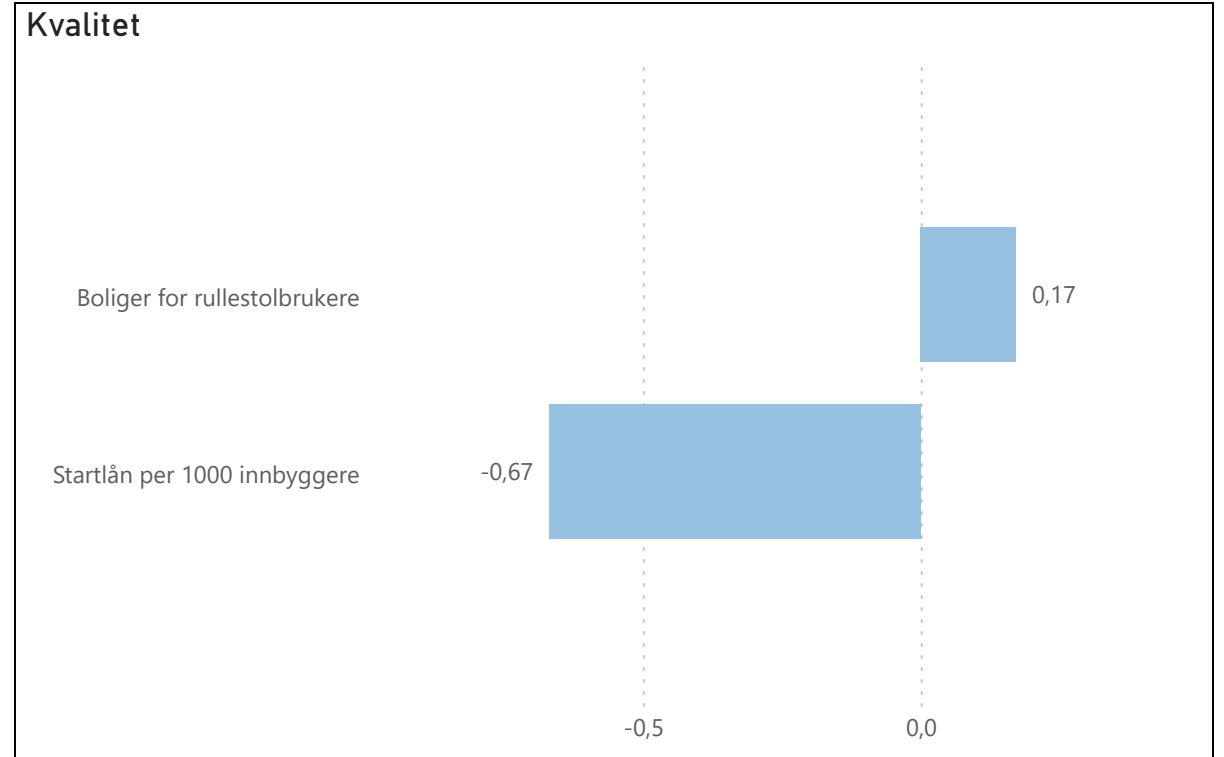
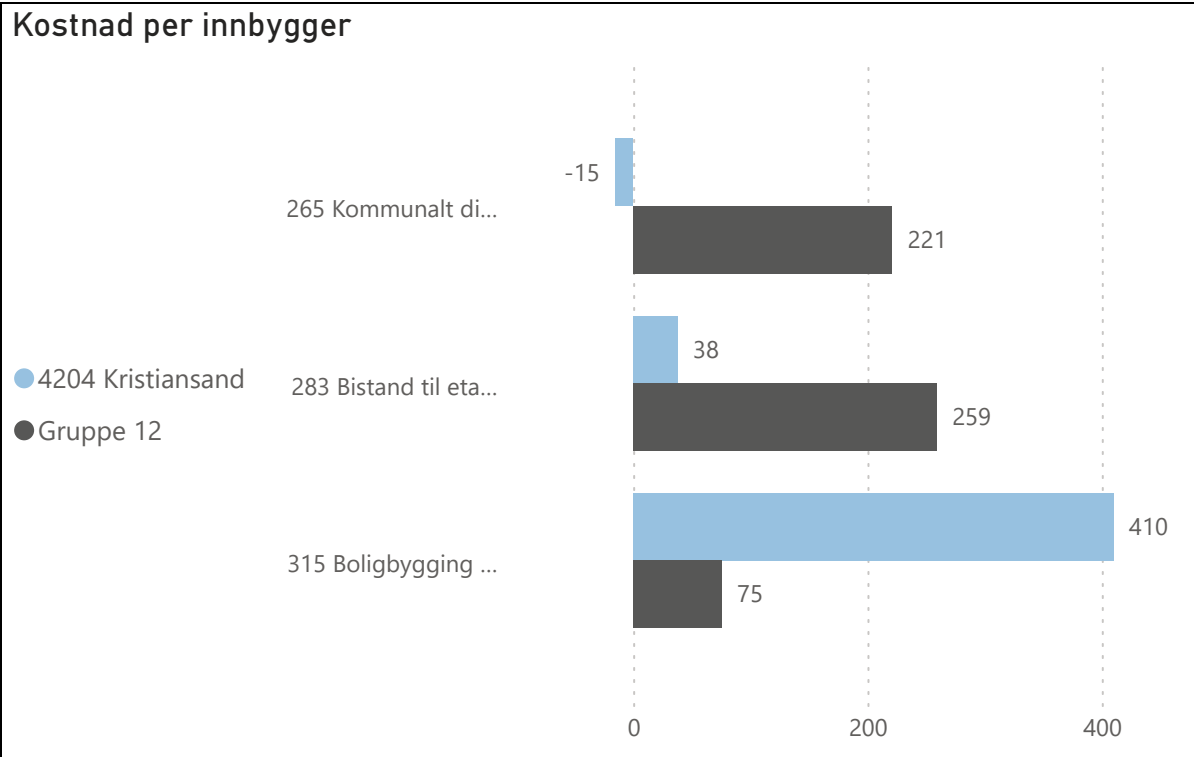
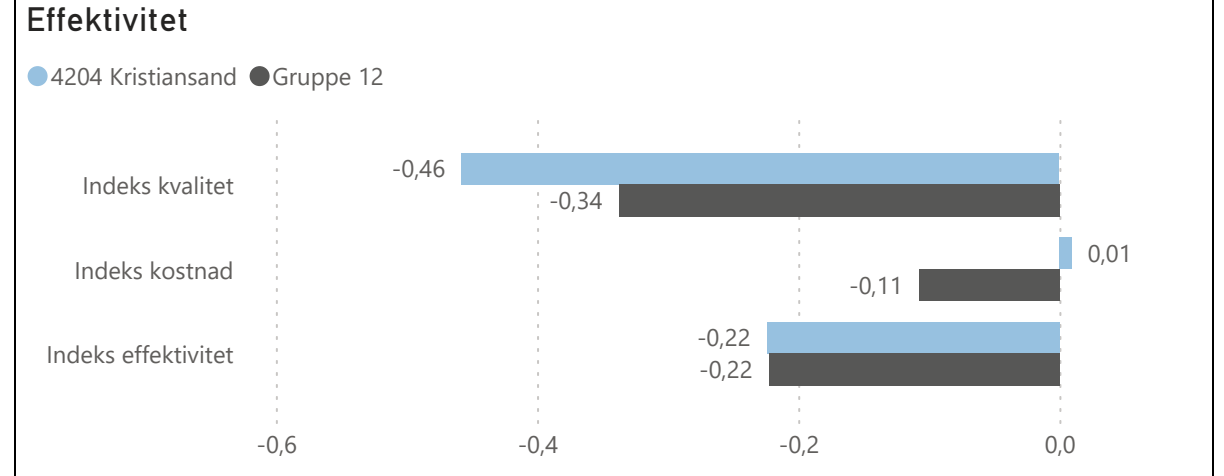
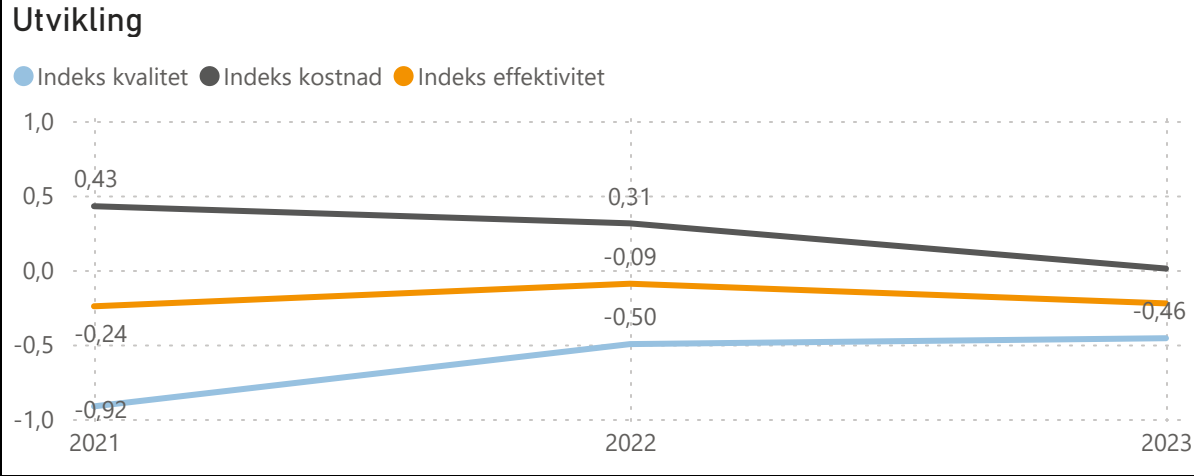
Brann: mer effektiv enn gjennomsnittet

Samferdsel: mer effektiv enn gjennomsnittet

Bolig: mindre effektiv enn gjennomsnittet

Datagrunnlaget kvalitet 1

Grunnskole

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Grunnskolepoeng	43,20	43,20	41,90
Fravær dager 10.trinn	1,70	5,00	6,40
Nasjonale prøver 5.trinn	50,0	49,3	49,7
Nasjonale prøver 8.trinn	49,00	49,00	48,67
Nasjonale prøver 9.trinn	53,00	54,00	52,50
Skolebidrag 1-4.trinn	-0,50	-0,60	-0,30
Skolebidrag 5-7.trinn	-0,20	-0,60	-0,50
Andel lærere med godkjent utdanning	98	98	98
Andel lærere 1-7 med fordypning	0,81	0,86	0,78
Andel lærere 8-10 med fordypning	0,85	0,81	0,78
Trivsel 7 trinn	4,07	3,99	3,89
Trivsel 10 trinn	3,70	3,70	3,70
Andel spesialundervisning 1-4. trinn	0,26	0,27	0,25
Gjennomføring VGS	80,00	81,00	81,00

Barnehage

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Andel barnehagelærere	44,70	45,10	45,60
Andel barnehager med tilsyn	10 %	10 %	25 %
Dekning minoriteter barnehage	88 %	79 %	85 %
Lekeareal per barn	5,30	5,40	5,30
Plasser per årsverk i alle barnehager	5,80	5,80	5,90
Tilfredshet foreldre	4,42	4,45	4,44

Barnevern

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Andel innbyggere 0-24 år med tiltak	2,20 %	2,14 %	1,88 %
Andel klienter med hjelpetiltak	0,80	0,80	0,80
Meldinger behandlet innen 7 dager	0,99	1,00	1,00
Undersøkelser avsluttet innen 3 mnd	0,97	0,97	0,97
Andel klienter med evaluert plan	94,75	97,05	97,05
Andel fosterhjem med tilsyn		3,41	3,41

Helse

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Andel elever med helseundersøkelse 1. trinn	1	1	1
Andel nyfødte med besøk av jordmor	1	1	1
Andel nyfødte med hjemmebesøk	96,60	97,00	98,50
Andel pasienter på liste med lege	99,00	99,20	100,00
Andel åpne fastlegelister	0,02	0,05	0,08

Sosial

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Andel innbyggere 18-24 år med sosialhjelp			
Andel innbyggere med sosialhjelp		3,7 %	4,0 %
Andel klienter med sosialhjelp mer enn 6 måneder		0,36	
Andel klienter med sosialhjelp som hovedinntekt		0,22	
Flyktninger i aktivitet	52,00	64,00	

Datagrunnlaget kvalitet 2

Pleie og omsorg

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Andel ansatte med høyskoleutdanning	39,1 %	39,1 %	39,3 %
Andel ansatte med fagutdanning	0,79	0,80	0,80
Andel innbyggere 80+ på institusjon	15,9 %	15,1 %	15,1 %
Andel innbyggere over 80 uten tjenester	23 %	25 %	26 %
Andel beboere vurdert av lege	64,40	75,80	62,80
Ernæringsstatus kartlagt hjemmeboende	5,47	4,07	4,07
Ernæringsstatus kartlagt sykehjem	40,44	61,80	61,80
Tannstatus kartlagt siste år	26,80	59,19	59,19
Timer fysioterapi per uke per beboer på sykehjem	0,26	0,28	0,31
Ergoterapeut per 1000 innbygger 80+	3,8	4,1	4,1
Geriatrisk sykepleier per 1000 innbygger 80+	2,63	1,86	2,08
Geriatrisk sykepleier per 10000 inbygger	0,9	0,7	0,8
Fysioterapeuter per 10000 innbygger	8,5	8,5	8,0
Bistand fritidsaktiviteter	75,09	76,02	76,02
Bistand til arbeid og utdanning	82,07	83,15	83,15
Andel demente med dagtilbud	130,10		
Dagtilbud PU	31,16	31,69	31,69
Andel vedtaksdøgn med velferdsteknologi	0,77	0,78	0,79
Årsverk psykiatri	4,35	4,53	4,53
Årsverk psykiatri videreutdanning	1,42	1,50	1,50

Samferdsel

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Andel vei for syklist	19,90	19,90	20,00
Andel vei med belysning	91,00	90,40	90,30
Andel vei uten fast dekke	12,60	13,20	12,60

Kultur

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Andel søkere kulturskole 6-15 år	12,90	14,70	15,40
Besøk på bibliotek per innbygger	3,1	3,5	3,5
Kinobesøk per innbygger	1,0	1,8	2,0
Utlån bibliotek per innbygger	3	3	3
Besøk fritidsklubb per innbygger 6-20 år	226	224	235

Administrasjon

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Andel heltid	0,73	0,73	0,73
Sykefravær prosent	0	0	0
Alder Kommuneplanens arealdel	2011	2011	2011
Alder Kommuneplanens samfunnsdel	2 020,00	2 020,00	2 020,00
Alder ROS	2020	2020	2020

Brann

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Andel a-objekter med tilsyn siste 2 år	42 %	45 %	47 %
Andel piper feiet siste 2 år	0,10	0,13	0,17
Bygningsbranner siste to år	0,75	0,65	0,60

Datagrunnlaget kvalitet 3

Bolig

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Andel boliger tilrettelagt for rullestol	44 %	46 %	58 %
Startlån per innbygger	1 070	2 184	1 943

Plan/byggesak

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Byggesaksgebyr	29 000	29 000	29 000
Saksbehandlingstid byggesaker 12 uker	45	35	25
Saksbehandlingstid reguleringsplan	203	194	
Tilsyn byggesak andel	0,06	0,08	0,07

VAR

Region	2021	2022	2023
4204 Kristiansand			
Andel avløpsledninger skiftet ut årlig	0,8	0,8	0,7
Andel gjenvinning	51	50	52
Andel med godkjent avløpsrensing	28	28	
Gebyr VAR	8 698,00	9 529,00	7 780,00
Ny vannledning	kr 0,67	kr 0,45	kr 0,66
Vannkvalitet samlet	75	89	89